

F 171
1980

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

ბრძანებულება
ნ
მცხოვრებლის
ქადაგი

თბილისი
1980

№ 5
МАЙ
1980

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

СБОРНИК
ПРИКАЗОВ
И
ИНСТРУКЦИЙ

ТБИЛИСИ
1980

რედაქტორი — გ. ჭურცევიძე
 ტექნიკური დაქტორი — ა. ბაკურაძე
 კორექტორი — ლ. დოლიძე

გადაეცა ასაწყობად 5/IХ-80 წ.; ხელმოწერილია ღასაბეჭდად 21/X-80 წ.;
 ანაწყობის ზომა 6×9 ; ქაღალდის ზომა 60×84 ; ნაბეჭდი თაბახი 6,25;
 სააღრიცხვო-საგამომცემლო თანახი 5,25;

შეკვეთა № 862

უე 14052

ტირაჟი 5.000

ს ფ ა ს თ

სივრცე სასახლე სას განვითარების სამინისტროს სტამბა. წუცების ქ. № 7.
 Типография Министерства просвещения ГССР. Нуцубидзе 7.

საქართველოს აღკა ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს შემთხვევაში საქართველოს სამინისტროს კოლეგი-
ბის, სამიცნოვის მიზნის სახელმწიფო სამსახურის გამოყოფილობაში, გამოყოფილობაში და რაციონალიზაციის სამსახურის გამოყოფილობაში, გამოყოფილობაში სამსახურის პრეზიდიუმის, გამოყოფილობაში სამსახურის პრეზიდიუმის „ცოდნის“ გამვითარების პრეზიდიუმისა და საქართველოს დოკუმენტის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის ბიუროს

1979 წლის 18 დეკემბრის

დადგენილება

ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების რესპუბლიკური კვირეულის ჩატარების შესახებ

საქართველო აღკა ცენტრალური კომიტეტის სამდივნოს, სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს კოლეგიის, სამეცნიერო-ტექ-
ნიკურ საზოგადოებათა საქავშირო საბჭოს პრეზიდიუმის, გამომ-
გონებელთა და რაციონალიზაციონისათვის საქავშირო საბჭოს პრეზიდი-
უმის, საქავშირო საზოგადოება „ცოდნის“ გამგეობის პრეზიდიუმის
და სსრკ დოსაფის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის ბიუ-
როს 1979 წლის 18 ოქტომბრის № 59/17-ა დადგენილების „ბავშ-
ვებისა და ახალგაზრდებისათვის მეცნიერების, ტექნიკისა და წარ-
მოების საქავშირო კვირეულის ჩატარების შესახებ“ შესაბამისად
საქართველოს აღკა ცენტრალური კომიტეტის ბიურო, საქართვე-
ლოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია, სამეცნიერო-ტექნი-
კურ საზოგადოებათა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს პრე-
ზიდიუმი, გამომგონებელთა და რაციონალიზაციონისათვის საქართველოს
რესპუბლიკური საბჭოს პრეზიდიუმი, საქართველოს სსრ საზოგა-
დოება „ცოდნის“ გამგეობის პრეზიდიუმი და საქართველოს დოსა-
ფის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის ბიურო ადგენენ:

1. 1980 წლის 3-დან 8 იანვრამდე ქ. ობილისში, ნორჩ ტექნი-
კოსთა ცენტრალური სადგურის ბაზაზე, ჩატარდეს ბავშვებისა და
ახალგაზრდებისათვის მეცნიერების; ტექნიკისა და წარმოების ტრა-
დიციული კვირეული და მიეძღვნას იგი ვ. ი. ლენინის დაბადები-
დან 110 წლისთვის სა. საქ. სსრ

2. კვირეულში მონაწილეთა რაოდენობრივი განაწილებაზღვაობა
პროცესშია დამტკიცდეს.

3. მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების რესპუბლიკური
კურსულის საზეიმო გახსნა მოეწყოს ჭ. თბილისში, საზეიმო გახს-
ნაშე მოწვეულ იქნან მოსწავლეთა დელეგაციები რესპუბლიკის ქა-
ლაქებიდან და რაიონებიდან, სულ 350 მონაწილე (მათ შორის 62
ხელმძღვანელი). დელეგატები შერჩეულ იქნან სამეცნიერო-ტექნი-
კურ დათვალიერებაში, გამოფენებში, კონკურსებსა და შეჯიბრე-
ბებში გამარჯვებულ მოსწავლეთაგან.

4. რესპუბლიკური კვირეულის ჩატარების ხარჯთაღრიცხვა და
მტკიცდეს. ხარჯები გალებულ იქნას წილობრივი მონაწილეობით
კვირეულის ორგანიზატორების მიერ:

ა) სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა საქართველოს რეს-
პუბლიკური საბჭო — 1500 მან.

ბ) გამოგონებელთა და რაციონალიზატორთა საქავშირო სა-
ზოგადოების საქართველოს რესპუბლიკური საბჭო — 1500 მან.

გ) საქავშირო საზოგადოება „ცოდნის“ რესპუბლიკური გამ-
გობა — 1000 მან.

დ) დოსააფის საქართველოს ცენტრალური კომიტეტის პრეზი-
დიტო — 1000 მან.

ე) საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ ტექნი-
კოსთა ცენტრალური სადგური — 2500 მან.

5. დაევალოთ აფხაზეთისა და ავარის სსრ განათლების სამი-
ნისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების
განათლების განყოფილებებს, საქართველოს ალკა საოლქო, საქა-
ლაქო და რაიონულ კომიტეტებს, გამოგონებელთა და რაციონა-
ლიზატორთა საქავშირო საბჭოებს, საქართველოს სსრ სამეცნიერო-
ტექნიკურ საზოგადოებათ საოლქო, საქალაქო და რაიონულ საბ-
ჭოებს, საზოგადოება „ცოდნის“ ადგილობრივ ორგანიზაციებს, დო-
სააფის კომიტეტებს:

ა) უზრუნველყონ მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების კვი-
რეულის მაღალ ორგანიზაციულ დონეზე ჩატარება სკოლებში,
სკოლისგარეშე დაწესებულებებში, სამეცნიერო-ტექნიკურ საზო-
გადოებათა ტექნიკის სახლებში, პროფესიონალურია და

ტექნიკური სახლებში. იზრუნონ მოსწავლე-ახალგაზრდობის კურსები ფართოდ ჩამისათვის;

ბ) კვირეულის დღეებში ფართოდ გააცნონ მოსწავლეებს ჩვენს ქვეყანაში ლენინის იდეების, სკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა ცხოვრებაში განხორციელების და მეთე ხუთწლედის გეგმების შესრულების მიმდინარეობა; მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების მიღწევები, ყურადღება გამამაცილონ მოსწავლეთა სამეცნიერო-ტექნიკური შემოქმედების შემეცნებითი აქტივობისა და პროფესიული ორიენტაციის განვითარებაზე სკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრკ მინისტრთა საბჭოს დაგვენილების „ზოგად-საგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის, და შრომისათვის მათი მომზადების შემდგომი სრულყოფის ღონისძიებათა შესახებ“, კომკავშირის XVIII ყრილობის, საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის IV პლენურის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად;

გ) კვირეულის მონაწილეთა ქ. თბილისამდე და უკან დასაბრუნებელი გზისა და კვების ხარჯები გაღებულ იქნა საიანადო (ქალაქის) რაიონის განათლების განყოფილების მიერ.

6. საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა და კვირეულის ჩატარების რეკომენდაციები დამტკიცდეს (თან ერთვის).

7. გაზრდეთების „ნორჩი ლენინელის“, „ახალგაზრდა კომუნისტის“, „მოლოდიოდ გრუზიის“, „სახალხო განათლების“, უცრნალ „სკოლა და ცხოვრების“, საქართველოს რადიოსა და ტელევიზიის საბავშვო გადაცემათა რედაქტივებმა სისტემატურად გააშუქონ რესპუბლიკის სკოლებში კვირეულის მზადებისა და ჩატარების საკითხები, საუკეთესო კოლეგიუმების საქმიანობა, რომლებიც ზრუნაურ მოსწავლეთა სამეცნიერო-ტექნიკური შემოქმედების განვითარებისათვის.

8. საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე-ახალგაზრდობის განყოფილებამ (ამხ. რ. ლარიბაშვილი) და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითა მუშაობისა სამმართველომ (ამხ. ე. ზარქუა) უზრუნველყონ პროგრამის შესრულება.

ინფორმაცია მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების რესპუბლიკური კვირეულის ჩატარებისა და მისი შედეგების შესახებ წარმოდგენილ იქნას საქართველოს ალკ ცენტრალურ კომიტეტში 1980 წლის 1 თებერვლამდე.

საქართველოს ალკ ცენტრალური კომიტეტის მდიდარი

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი

შ. შპრტბა

საქართველოს სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე

ო. ჩინდლაძე

გამომგონებელთა და რაციონალიზატორთა საკავშირო საზოგადოების საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარე

გ. პოლიაპოვი

საქართველოს სსრ საზოგადოება „ცოდნის“ გამგეობის პრეზიდიუმის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე

პ. ციციანი

საქართველოს სსრ დოსააფის ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარე

დ. გოგოხია

ვ. ჯანჯღაშა

ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის მეცნიერების, ტექნიკისა და მეცნიერების
წარმოების რესპუბლიკური კვირეულის საორგანიზაციის კომიტეტი

1. წიკლაური მ. პ. — საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის მდივანი, საორგანიზაციის კომიტეტის თავმჯდომარე
2. პოლიაკოვი მ. ი. — საქართველოს სსრ სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე
3. ტატიშვილი გ. ზ. — საქართველოს სსრ საზოგადოება „ცოდნის“ საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე
4. მეიფარიანი ო. ნ. — საქართველოს სსრ დოსააფის ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე
5. ჭუმბურიძე ი. დ. — გამომგონებელთა და რაციონალისტორთა საკავშირო საზოგადოების საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს პასუხისმგებელი მდივანი
6. ზარქუა ე. ა. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს უფროსი
7. ეპიტშვილი გ. გ. — ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის დირექტორი
8. ლარიბაშვილი რ. შ. — საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილების გამგე
9. გაგნიძე კ. ა. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს უფროსის მოადგილე
10. რუხაძე ლ. შ. — საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის ინსტრუქტორი
11. მარტიროსოვი ლ. ს. — გამომგონებელთა და რაციონალისტორთა საკავშირო საზოგადოების საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ინსტრუქტორი
12. ახვლედიანი ბ. ს. — საქართველოს სსრ საზოგადოება „ცოდნის“ გამგეობის რეფერენტი
13. ლორთქიფანიძე ზ. ლ. — საქართველოს სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა რესპუბლიკური საბჭოს სწავლული მდივანი
14. ილიუშინა ტ. ა. — საქართველოს სსრ დოსააფის საორგანიზაციის განყოფილების უფროსი ინსტრუქტორი

ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების საკავშირო კვირეულის ჩასატარებლად

ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების საკავშირო კვირეული ტარდება ყოველწლიურად, ზამთრის არდადეგების პერიოდში (3-8 იანვარი). კვირეულში მონაწილეობენ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების IV-X კლასის მოსწავლეები.

კვირეულის ჩატარების მიზანი

— სამეცნიერო-ტექნიკური ცოდნის, საბჭოთა მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების მიღწევების პროპაგანდა მოსწავლეთა შორის;

— მოსწავლეთა დაინტერესება სამეცნიერო-ტექნიკური შემოქმედებით, რაციონალიზაციითა და გამომგონებლობით, მოსწავლეთა მომზადება პროფესიის შეგნებულად არჩევისათვის;

— ტექნიკური წრეებისა და კლუბების, მოსწავლეთა სამეცნიერო საზოგადოებების, შემოქმედებითი გაერთიანებების ქსელის გაფართოება, მათი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცება;

— მოსწავლეთა სამეცნიერო-ტექნიკური შემოქმედების განვითარებით დაინტერესებული ორგანიზაციების გაერთიანება და გააქტივება.

კვირეულის შინაარხი

ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების საკავშირო კვირეული ტარდება სკოლებში, სკოლის-გარეშე და კულტსაგანმანათლებლო ორგანიზაციებში, უმცირდესი სასწავლებლებისა და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების, სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოთა ბაზაზე.

კვირეულის დღეებში ფართოდ უნდა გაიშალოს თანამედროვე მეცნიერების, ტექნიკის, წარმოების მიღწევათა პროპაგანდა, მოსწავლეებს გაეცნოს სკკ სკოლობის გადაწყვეტილებათა, მეათე ხუთწლიანი გეგმის შესრულების მიმღინარეობა, მშობლიური

მხარის სახალხო მეურნეობის განვითარების ძირითადი მიმართულებები, მასობრივი მუშარი პროფესიები და პროფექციური განთლების სისტემა.

სკოლებში, სკოლისგარეშე დაწესებულებებსა და ტექნიკის სახლებში უნდა ჩატარდეს მეცნიერებისა და ტექნიკის ზემო, ომარული საღამოები, საგნობრივი ოლიმპიადები, ზეპირი უურნალები, საზრიანთა ტურნირები, ვიქტორინები, ლექციები, საუბრები, სამეცნიერო-პობლულარული კინოურნალების ჩევნება, კედლის გაზეთების, რეფერატების კონკურსები. შეიძლება ჩატარდეს შეცვედრები სოციალისტური შრომის გმირებთან, ხეთწლედის დამკვრელებთან, მეცნიერებთან და სპეციალისტებთან, რაციონალიზატორებთან და გამომგონებლებთან, საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულებთან; შეჯიბრებები ტექნიკურ მოდელირებაში, კონკურსები საუკეთესო რაციონალიზატორულ წინადადებაზე, სპორტის ტექნიკურ სახეობათა ოსტატებისა და ნორჩი ტექნიკოსების საჩვენებელი გამოსვლები; მოდელების, ხელსაწყოების, კონსტრუქციების გამოფენები, ფანტასტიკური პროექტების დაცვის კონკურსები.

საწარმოებში, მშენებლობებზე, კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებში, სასწავლო და სამეცნიერო დაწესებულებებში, მუზეუმებში, ტექნიკურ ბიბლიოთეკებში რეკომენდებულია მოეწყოს: ლია კარის დღეები, ექსკურსიები, შრომითი დიდების ოთახების დათვალიერება, შეცვედრები კომქავშირულ-ახალგაზრდულ კოლექტივებთან, გამომგონებლებთან და რაციონალიზატორებთან, ლენინური კომქავშირის პრემიის ლაურეატებთან, შრომის ვეტერანებთან, კითხვა-პასუხის საღამოები, ლექციები და საუბრები სამეცნიერო-ტექნიკური და ეკონომიური ცოდნის საკითხებზე, მოსწავლეთა კონკურსები პროფესიაში საუკეთესოს გამოსავლინებლად, მოსწავლეთა მიწვევა შრომის ზემზე, წარმოების ნოვატორებისა და მოწინავეების, შრომითი დინასტიებისადმი მიძღვნილ ღონისძიებებზე, ახალგაზრდა მუშების პროფესიული ოსტატების კონკურსებზე.

ქალაქებსა და რაიონებში შეიძლება ჩატარდეს კვირეულის საზემო გახსნა, შეკრებები, კონფერენციები, ნორჩი ტექნიკოსთა რეფერატების კონკურსები, მოსწავლეთა სამეცნიერო-ტექნიკური

შემოქმედების გამოფენები, ფოტოგამოფენები, შეჯიბრებები საჭარბელო
ტის ტექნიკურ სახეობებში, სამეცნიერო-შემეცნებითი კინოფილ-
მების კვირეული, ქალაქისა და სოფლის მოსწავლეთა შეხვედრები.

კვირეულის მომზადებისა და ჩატარებისათვის კომკავშირის სა-
ქალაქო და რაიონულ კომიტეტებთან, დაინტერესებული ორგანი-
ზაციების მონაწილეობით, იქმნება საორგანიზაციო კომიტეტები,
რომლებიც ატარებენ ორგანიზატორულ და პროპაგანდისტულ სა-
მუშაოს ორგანიზაციების, საწარმოებისა და კოლმეურნეობების
ახალგაზრდა მუშების, კოლმეურნეების, სპეციალისტების, მეცნიე-
რების, სტუდენტების, გამომგონებლების მოზიდვისა და კვირეუ-
ლის მუშაობაში ჩამისათვის.

სკოლაში, სკოლისგარეშე დაწესებულებაში იქმნება საბჭო ან
შტაბი, რომელშიც შედიან პიონერული და კომკავშირული ორგა-
ნიზაციების, საშეფო საწარმოთა წარმომადგენლები, ტექნიკური
წრეების ხელმძღვანელები. საბჭო ადგენს კვირეულის მომზადებისა
და ჩატარების გეგმას ქალაქის, რაიონის პირობებისა და შესაძ-
ლებლობების გათვალისწინებით. გეგმის მიხედვით ნაწილდება და-
ვალებები კლასებზე, ტექნიკურ და საგნობრივ წრეებზე, ლექტორ-
თა ჯგუფზე, სასკოლო მუზეუმზე; გამოიყოფა პასუხისმგებელი პი-
რები ამა თუ იმ კონკრეტული ორნისძიების ჩატარებაზე. საბჭო
უზრუნველყოფს გეგმის შესრულებას, ახორციელებს შეფეხთან
კავშირს, უზრუნველყოფს კვირეულის მუშაობაში ყველა პიონერი-
სა და მოსწავლის მონაწილეობას.

კვირეულისადმი მზადების პერიოდში შეიძლება ჩატარდეს
კომკავშირული ორგანიზაციების მუშაობის დათვალიერება მოსწავ-
ლეთა სამეცნიერო-ტექნიკური შემოქმედების დარგში, ნორჩ ხელ-
მარჯვეთა კონკურსები, შეიქმნას შრომითი დიდების, მშობლიური
მხარის მეცნიერების, ტექნიკის, წარმოების, სოფლის მეურნეობის
განვითარების ისტორიის ოთახები და მუზეუმები, მოეწყოს ლექ-
ტორიუმები და კინოლექტორიუმები.

ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის მეცნიერების, ტექნიკისა
და წარმოების რესპუბლიკურ კვირეულში მონაწილეობის პირობები

კვირეულის მონაწილეებად შეიძლება შეირჩნენ რესპუბლი-

კური, საოლქო, საქალაქო და რაიონულ დათვალიერებებში, კონკრეტულ კურსებში, შეკრებებში, გამოფენებსა და შეჯიბრებებში გამარჯვებული ზოგადისაგანმანათლებლო საშუალო სკოლის VI-X კლასის ნორჩი ტექნიკოსები.

დელეგაციის შემადგენლობა შეირჩევა ისეთნაირად, რომ მის თითოეულ წევრს შეეძლოს მუშაობა რომელიმე სექციაში.

აუცილებელია მომზადდეს პატივი ქალაქში (რაიონში) კლას-გარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის საკითხებზე (ისტორიული ხასიათის მოქლე მონაცემები, მუშაობის ამჟამად არსებული მდგომარეობისა და ნორჩ ტექნიკოსთა საუკეთესო კოლექტივების შესახებ), რომლის ჩაბარება უნდა მოხდეს კვირეულის გახსნის დროს.

თითოეული მონაწილე-მოსწავლე კვირეულზე წარმოადგენს ინდივიდუალურ ან კოლექტიურ ნამუშევარს, რომლის შესრულებაში მას მონაწილეობა აქვს მიღებული (მოდელი, მცირევაბარიტიანი მანქანები, მოწყობილობა, ნატურალისტური მუშაობა, სასწავლო-თვალსაჩინო ხელსაწყოები და სხვა).

სამუშაოს თემატიკა უნდა ეთანაბრებოდეს სექციის პროფილს. წარმოადგენილი უნდა იქნას ისეთი სამუშაოები, რომლებიც შესრულებულია 1978—1979 წლებში (მათ შორის რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები — სამშობლოს“ შემაჯამებელ გამოფენაზე წარმოდგენილი ნამუშევრები).

სექციურ სხდომებზე წარმოდგენილ ექსპონატებს თან უნდა ახლდეს ტექნიკური აღწერილობა, ინსტრუქცია მისი ჩართვისა და დემონსტრირებისათვის, საერთო ხედის ფოტოსურათი 13×18 სმ ზომის 2 ცალი.

სექციურ სხდომებზე მოსწავლეები დამსწრეებს გაუზიარებენ თავიანთ გამოცდილებებს, აქვე იწარმოებს მათი ნამუშევრების „დაცვა“.

ტექნიკური დოკუმენტაცია წარმოდგენილი უნდა იქნას გულდასმით გაფორმებულ საქალალდეებში (რომელზედაც აღინიშნება, ავტორის გვარი, სახელი, მამის სახელი და წრე).

თითოეული ქალაქის (რაიონის) დელეგაციას ხელმძღვანელობს განათლების განყოფილების, ან სკოლისგარეშე დაწესებულების წარმომადგენელი.

კვირეულის მონაწილეთა ჩამოსვლა და რეგისტრაცია იქარმფარვებული
ებს 1980 წლის 3 იანვარს, მისამართი: ქ. თბილისი, აკ. წერეთლის
გამზირი № 1, ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრისური სადგური (ტელ.
34-06-39, 34-07-60).

რესპუბლიკური კვირეულის მონაწილეთა დაჭილდოება

უიურის გადაწყვეტილებით კვირეულზე წარმოდგენილი ექს-
პონატების აკტორები აღინიშნებიან ქების სიგელებითა და სამახ-
სოვრო პრიზებით. დაჯილდოვდებიან, აგრეთვე, სპორტის ტექნი-
კურ სახეობათა საჩვენებელ გამოსვლებში, კონკურსებსა და ვიქ-
ტორინებში გამარჯვებული მოსწავლეები.

1979 წლის 27 დეკემბრის

გ ა დ ა წ ყ ვ ე თ ი ლ ე ბ ა

მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდისათვის ახალციხის რაიონის პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ, მოისმინა და განიხილა რა შემოწმების შედეგები, გადაწყვიტი:

1. ცნობა „მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდისათვის ახალციხის რაიონის პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის შესახებ“ დაეგზავნოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს.

2. დაევალოს ახალციხის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილებას (ამხ. ო. მესხიძე) შემოწმების შედეგად გამოვლინებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრის მიზნით:

2.1. რაიონის სკოლების, სკოლისგარეშე დაწესებულებების საქმიანობა წარმართოს სკეპ ცენტრალური კომიტეტის 1978 წლის 26 აპრილის დადგენილების „იდეოლოგიური და პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომი სრულყოფის შესახებ“ — მოთხოვნათა შესაბამისად;

2.2. კომკავშირის რაიონულ კომიტეტთან, სამხედრო კომისარიატთან, დოსააფის რაიკომთან და სამოქალაქო თავდაცვის აღმოლობრივ შტაბთან ერთად შეიმუშაოს და განახორციელოს მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის სრულყოფის, საბჭოთა არმიის რიგებში სამსახურისათვის მათი მომზადების ღონისძიებათა კომპლექსური გეგმა. განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმოს ვ. ი. ლენინის დაბადების 110 წლისთავისა და ფაშისტურ გერმანიაზე საბჭოთა ხალხის გმირჯვების 35-ე წლისთავის შეხვედრის საკითხებს;

2.3. წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობასთან მუშაობა წარმართოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და რესპუბლიკის სამხედრო კომისარიატის 1979 წლის 12 იანვრის

ერთობლივი ბრძანებისა და აღნიშნულ საკითხზე სსრ კავშირის უფლებათვა, ნათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული დადგენილების საფუძველზე;

2.4. განახორციელოს კონკრეტული ღონისძიებები მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული ორგანიზაციის მიერ და აღმგობესებისათვის. აღმობრივი პირობების შესაბამისად მიიღოს ზომები სკოლებში სასწავლო სასროლეულების, საკულტურული მომზადების მოედნების ქსელის გაფართოებისათვის. მთლიანად უზრუნველყოს სკოლები ტაბელით გათვალისწინებული სამხედრო-სასწავლო იარაღით და სამოქალაქო თავდაცვის ხელსაწყოებით;

2.5. სტულყოს მუშაობის სტილი და მეთოდები მოსწავლეთა სამხედრო პროფესიული ორიენტაციისათვის. მიაღწიოს იმას, რომ სკოლებში სათანადო პროპაგანდა გაეწიოს საბჭოთა ოფიციალური კომისარიატთან, დოსააფის რაიკომითან, სამოქალაქო თავდაცვის რაიონულ შტაბთან, შეფა სამხედრო ნაწილებთან, უფრო ქმედითი გახადოს სასკოლო პიონერული და კომეუშირული ორგანიზაციების, მშობელთა კოლექტივის საქმიანობა მოსწავლეთა სამხედრო პროფესიებზე ორიენტაციის საქმეში;

2.6. რაიონის, სამხედრო კომისარიატთან ერთად გაატაროს შესაბამისი ღონისძიებები რაიონის სკოლებში დაწყებითი სამხედრო მომზადების ხელმძღვანელთა შემადგენლობის გაუმჯობესებისა და კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის.

3. სკოლების, სკოლისგარეშე დაწესებულებების პედაგოგიურმა კოლექტივებმა:

3.1. ააბალლონ სკოლაში პოლიტიკური განათლების შინაარსი. მცირდოდ დაუკავშირონ იგი მშობლიური მხარის, რაიონის, სოფლის, შეფა სამხედრო ნაწილის საქმიანობას. შექმნან სკოლებში 3. ი. ლენინის, საბრძოლო დიდების, ისტორიულ-რევოლუციური მუზეუმები, ოთახები, კუთხეები, გალერეები; ჩამოაყალიბონ ინტერნაციონალური მეგობრობის კლუბები, წრეები, მოსწავლეთა ლექტორიუმები; გააფართოონ „თემურელთა“ და წითელკვალმაძიებელთა“ მოძრაობა. აქტიურად ჩააბან სკოლები სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის საკავშირო და რესპუბლიკურ დათვალიერება-კონკურსებში;

3.2. უფრო ქმედითი გახადონ მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის ფორმები და შინაარსი როგორც სასწავლო, ისე კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის პროცესში. უზრუნველყონ მოსწავლეებთან მასობრივი და ინდივიდუალური მუშაობის ფორმების სწორი შეფარდება. შექმნან საჭირო პირობები სპორტის სამხედრო-ტექნიკურ სახეობებში მოსწავლეთა მასობრივად ჩაბმისათვის, მათ მიერ შშთ-ს ნორმატივების ჩაბარებისათვის;

3.3. კიდევ უფრო გააქტიურონ „ნორჩ მესაზღვრეთა“ რაზმების საქმიანობა, უფრო მჭიდრო და საქმიანი კონტაქტები დამყარონ მესაზღვრეებთან;

3.4. განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ფიზკულტურულ-გამაჯანსალებელ და სპორტულ-მასობრივ მუშაობას სკოლებში და საცხოვრებელი ადგილების მიხედვით. რაიონში არსებული სპორტული ბაზების მაქსიმალურად გამოყენებით უზრუნველყონ წვევამდელი და გასაჩვევი საჯის ახალგაზრდების მომზადება დამტკიცებული გეგმის მიხედვით. სისტემატურად ჩაატარონ შეჯიბრებები შშთ ფიზკულტურული კომპლექსის მრავალჭიდში;

3.5. გააქტიურონ მოსწავლეთა თვითმმართველობის ორგანოების მუშაობა. მათი საქმიანობის უმთავრეს ამოცანად დასახონ მოსწავლეებში საზოგადოებრივ-პოლიტიკური აქტივობის განვითარება, მათში მაღალი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობის აღზრდა.

4. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ ახალციხის რაიონში სახალხო განათლების საბჭოს სხდომაზე, შემოწმების მასალების საფუძველზე, გატარებულ იქნა ორგანიზაციული ლონისძიებები. მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებებისათვის გამოეცხადათ: სასტიკი საყვედური უკანასკნელი გაფრთხილებით ზიკილის საშუალო სკოლის დაწყებითი სამხედრო მომზადების ხელმძღვანელს ნ. კალანდაძეს; სასტიკი საყვედური პირად საქმეში შეტანით ვალეს მე-2 საშუალო სკოლის დირექტორს ზ. ნათენაძეს და ამავე სკოლის კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორს ა. ბერიძეს; მიეცა მითითება ამავე სკოლის უფროს პიონერხელმძღვანელს ც. ნოზაძეს.

5. მოსწავლე-ახალგაზრდობის სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის მიზნით პედაგოგიური კოლექტივების მიერ გაწეული მუშაო-

బిస్ శేసాక్షేప నెట్‌ఓఫర్‌మెంట్‌లో అనుమతిస్తున్న రాయిల్‌లో సాక్షాత్‌లో గాన్‌సాత్‌లో డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లో విభజితున్న మొర్ ప్రారమండగ్‌నెన్‌ల్ నీనాస 1980 ఫ్లోస్ మాసిస్.

6. అన్నిశన్‌లో గాంధార్ష్‌వేర్‌లో డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లో శేస్‌రూల్‌పాశ్‌ క్రోన్‌ట్రైప్‌లో డాయ్‌వాల్‌లో గాన్‌సాత్‌లో డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లో సామిన్‌స్‌ట్రిచ్‌లో అమ్మిట్‌ల్‌లో లోపించి మ్యూశాంబిస్ సామింట్‌వేల్‌లో (ఎస్. ఎ. శింగ్‌జ్యా).

ప్రాణ్‌గాంధీ తావమిక్‌దార్శ

మినిస్‌ట్రిచ్

ఎ. ఎంపిల్‌ప్రె

ც ნ ო ბ ა

მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდისათვის ახალციხის
 რაიონის პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის შესახებ

მიმღინარე წლის ნოემბერში განათლების სამინისტროს აღმზ-
 რდელობითი მუშაობის სამმართველომ შეისწავლა ახალციხის რა-
 იონში მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის მიზნით
 განათლების განყოფილების, სკოლებისა და სკოლისგარეშე
 დაწესებულებების მიერ გაწეული მუშაობა. შემოწმების მიზანი
 იყო მათი საქმიანობის დადებითი გამოცდილების გაცნობა, არსე-
 ბული ხარვეზების გამოვლენა, გამომწვევი მიზეზების ანალიზი და
 მუშაობის შემდგომი სრულყოფისათვის ადგილებზე პრაქტიკული
 დახმარების გაწევა.

მუშაობის პროცესში ბრიგადის წევრები გაეცენენ რაიონის
 18 სკოლის (12 საშუალო, 4 რვაწლიანი და 2 სკოლა-ინტერნატი)
 და განათლების განყოფილების საქმიანობას.

საკითხის შესწავლაში მონაწილეობდნენ კომკავშირის რაიო-
 ნული კომიტეტის, სამხედრო კომისარიატისა და ტოსააფის რაიო-
 ნული კომიტეტის მუშაკები.

შემოწმებამ ცხადყო, რომ რაიონის სახალხო განათლების გან-
 ყოფლიების და მისდამი დაქვემდებარებულ ორგანიზაციებს გარ-
 კვეული მუშაობა აქვთ გაწეული მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიო-
 ტული აღზრდის ერთიანი სისტემის შექმნის მიზნით. განსაკუთრე-
 ბული ყურადღება ეთმობა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1979
 წლის 26 აპრილის დადგენილების „იდეოლოგიური და პოლიტი-
 კურ-აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომი სრულყოფის შესახებ“
 — პრაქტიკულად განხორციელების საქმეს. აღნიშნულ დადგენი-
 ლებაში, ზემდგომი ორგანოების სადირექტივო დოკუმენტებში გან-
 საკუთრებული ყურადღება ეთმობა ახალგაზრდობის სამხედრო-
 პატრიოტული აღზრდის, საყოველთაო სამხედრო სამსახურისათვის
 მათი მომზადების საკითხებზე —

კ. სარემბის სტ. საკ. სსრ.

სამსახურის მუნიციპალიტეტი

სკოლებში ფართო მუშაობა მიმდინარეობს ვ. ი. ლენინის სკოლებში გადების 110 წლისთავისა და ფაშისტურ გერმანიაზე საბჭოთა ხალხის გამარჯვების 35-ე წლისთავის მაღალ დონეზე აღნიშვნისათვის. შემუშავებულია ჩასატარებელ ლონისძიებათა კომპლექსური გეგმები, რომლებიც მრავალ საინტერესო საყითხს ითვალისწინებენ.

უკანასკნელ ხანებში ხორციელდება პრაქტიკული ლონისძიებები მოსწავლეთა შორის სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესების, მისი სტილისა და მეთოდების სრულყოფისათვის. ამის შედეგად სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები, პიონერულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებთან ერთად ახერხებენ, ძირითადად, სწორად გადაკრან მოსწავლე ახალგაზრდობის კომუნისტური აღზრდის საკითხები.

მოზარდი თაობის იღეურ-პოლიტიკური აღზრდა, მათში კომუნისტური მსოფლმხედველობის ფორმირება ხდება ვ. ი. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის მაგალითებზე, სკპ და საბჭოთა ხალხის გმირულ რევოლუციურ, საბრძოლო და შრომით ტრადიციებზე. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ვ. ი. ლენინის თეორიული მემკვიდრეობის, ლ. ი. ბრეजენევის ტრილოგიის, მისი სიტყვებისა და გამოსვლების, სკპ და საბჭოთა სახელმწიფოებრივი დოკუმენტების სკოლებში შესწავლას. ჩაითნის სკოლების ცალეული მასწავლებლები აღნიშნულ საკითხებს ძირეულად უკავშირებენ საპროგრამო მასალას და ამით სრულად იყენებენ იმ შესაძლებლობებს, რასაც ეს დოკუმენტები იძლევიან მოსწავლეთა კომუნისტური აღზრდის სრულყოფისათვის. (ლ. ქურდაძე — მუსხის საშუალო სკოლა, თ. გოგოლაძე — წნისის 8 წლიანი სკოლა, ქ. კაძაჩია — ვალეს 1-ლი საშუალო სკოლა, ა. ჭონიშვილი — სვირის საშუალო სკოლა, ნ. გვარამიძე — ახალცხის მე-2 საშუალო სკოლა-ინტერნატი, ე. კურტანიძე — კლიის 8-წლიანი სკოლა). აღნიშნული პედაგოგები სისტემატურად იმაღლებენ პედაგოგიურ სტატობას და პროფესიული ცოდნის დონეს, იჩენენ მკაფრ მომთხოვნელობას საკუთარი თავისა და მოსწავლეების მიმართ, სისტემატურად სრულყოფენ გაკვეთილის ხარისხს, აღწევენ იმას, რომ ერთოან პროცესად აქციონ მოზარდი თაობის სწავლება და აღზრდა.

სკოლების უმრავლესობა აღჭურვილია სასწავლო-ტექნიკური

და თვალსაჩინოების საშუალებებით, მომარაგებულია სპეირო სამხედრო ხედრო-სასწავლო იარაღებით, რომლებიც დაცულია სათანადო ზნდებით სტრუქტის მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები მიზნად ისახავენ ჩამოუყალიბონ მოსწავლეებს სიამაყის გრძნობა საბჭოთა ხალხისა და მისი შეიარაღებული ძალების მონაპოვრისადმი, აამაღლონ მათი პირადი პასუხისმგებლობა ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკური და თავდაცვითი ძლიერების განმტკიცებისათვის, აღზარდონ ისინი სოციალისტური სამშობლოს ერთგულ დამცველებად. აღნიშნულის მისაღწევად რაიონის რიგი სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები უნარიანად იყენებენ სხვადასხვა პროფილის სასკოლო მუზეუმებს, ოთხებს, გალერეებს (ახალციხის 1-ლი, მე-2, მე-4, ვალეს 1-ლი, წყალთბილის, ზეილის, აწყურის საშეალო სკოლები, 1-ლი და მე-2 სკოლა-ინტერნატები). ამ სკოლებში მოზარდი თაობის სამხედრო-პატრიოტულ აღზრდას, მათ იდეურ-პოლიტიკურ მომზადებას მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს მასობრივი ღონისძიებები. ტრადიციადაა დამკვიდრებული ლენინური და სიმამაცის გაევთილების, ინტერნაციონალური სალამოების, მეგობრობის ფესტივალების ჩატარება, შეხედრების მოწყობა პარტიის, კომკავშირის, დიდი სამამულო ომის ვეტერანებთან, შეფი სამხედრო ნაწილის მებრძოლებთან, წვევამდელებთან და არმიიდან დემობილიზებულ კურსდამთაერებულებთან. ნაყოფიერ მუშაობას ეწევიან „წითელკალმაძიებელთა“, „თემურელთა“, „მესაზღვრის ნორჩ მეგობართა“ რაზმები. შემოწმებული სკოლების მოსწავლეთა გარკვეული ნაწილი კარგად იცნობს ვ. ი. ლენინის მოძღვრებას სოციალისტური სამშობლოს დაცვის შესახებ, სსრ კავშირის თავდაცვითი ძლიერების განმტკიცებისათვის სკკ მე-2 ყრილობის გადაწყვეტილებებს, სსრ კავშირის კონსტიტუციის მოთხოვნებს. სკოლებში ეწყობა მკითხველთა კონფერენციები, დისპუტები, ვიქტორინები, საღამოები სამამულო ომის თემებზე შექმნილი ნაწარმოებების, ლ. ი. ბრექნევის ნაშრომების მიხედვით (ახალციხის 1-ლი, მე-2, მე-4, ვალეს 1-ლი, აწყურის, გორგალიშვილის, წყალთბილის საშუალო, საყუნეთის 8 წლიანი სკოლები).

მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდა, სამხედრო

საქმით მათი დაინტერესება, ძირითადად, დაწყებითი სამხედრო რაზეც გამოიყენება, მომზადების გაკვეთილებზე ხდება. დაწყებითი სამხედრო მომზადების გაკვეთილებზე მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის მიზნებისა და ამოცანების განხორციელება მოითხოვს მუშაობაში მრავალმხრივი ფორმების გამოყენებას, მათ სისტემატურ სრულყოფას და გაღრმავებას. აღნიშნულ საკითხებს ახალციხის რაიონის განათლების განყოფილება, სკოლის დირექტორი და პედაგოგიური კოლექტივები მნიშვნელოვან ყურადღებას უთმობენ. სისტემატური კონტროლია დაწესებული დაწყებითი სამხედრო მომზადების კურსის სწავლების დეორიულ და მეთოდურ დონეზე, მისი სრულყოფის საკითხებზე, უსაფრთხოების ზომების დაცვაზე. მოთხოვნათა შესაბამისად მიმღინარეობს მოსწავლე-გოგონების მზადება სანიტარულ რაზმელებად.

დაწყებითი სამხედრო მომზადება წარმოადგენს ახალგაზრდობის სამხედრო სწავლების აუცილებელ სახელმწიფო ფინანსებრივ ფინანსების და მოზარდი თაობის საბჭოთა კავშირის შეიარაღებულ ძალებში სამსახურისათვის მომზადების უმნიშვნელოვანები შემაღენელი ნაწილია. საგაკვეთილო პროცესში მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის ეფექტიანობა დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად სრულყოფილდ იყენებს სამხედრო ხელმძღვანელი სწავლების აღმზრდელობით ფუნქციის, რამდენად სრულად ფლობს კომუნისტური აღზრდის პრინციპებს და მეთოდებს, რამდენად მიზანსწრაულად და ორგანულად ახორციელებს პედაგოგიურ ხელმძღვანელობას მომავალი მებრძოლის პიროვნების ფორმირების პროცესში.

რაიონის რიგი სკოლების დაწყებითი სამხედრო მომზადების ხელმძღვანელების გარკვეული ნაწილი ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით მეცადინეობებს შინაარსიანად და საინტერესოდ ატარებს. სწავლების პროცესში უნარიანად იყენებს ტექნიკურ საშუალებებს, თვალსაჩინოების მასალებს. გონივრულად ახორციელებს ურთიერთკავშირს ცალკეულ სასწავლო დისკიპლინებს შორის. (e. ნანიაშვილი — ახალციხის მე-2 სკოლა-ინტერნატი, ნ. გუტეი — ახალციხის 1-ლი სკოლა-ინტერნატი, მ. რეზნიკოვი — ახალციხის მე-2 საშუალო სკოლა, პ. პეტროსიანი — ახალციხის მე-4 საშუალო

სკოლა, გ. ალიხანოვი — ახალციხის 1-ლი საშუალო სკოლა, გ. ბერისალავარია
რიძე — ვალეს 1-ლი საშუალო სკოლა, გ. გოგოლაძე — აწყურის
საშუალო სკოლა). აღნიშნული სკოლების მე-9, მე-10 კლასების
მოსწავლეები ამერიკენ საპროგრამო მასალის საფუძვლიან
ცოდნას, აქტიურად მონაწილეობენ თავდაცვით-მასობრივი წრეე-
ბის მუშაობაში, სასკოლო ღონისძიებებში.

მოსწავლეთა სამხედრო საქმის სწავლების ღროს დიდი ყუ-
რადება ეთმობა სამხედროებთან საშეფო მუშაობას. ეწყობა
მოსწავლეთა ექსკურსიები სამხედრო ქვეგანუოფილებაში მებრ-
ძოლთა ყოფაცხოვრების, სამხედრო ტექნიკის, საბრძოლო ნაწილის
ისტორიის გასაცნობად. ტარდება რევოლუციური და საბრძოლო
დღესასწაულების აღსანიშნავი ერთობლივი ღონისძიებები.

აღსანიშნავია „ნორჩ მესაზღვრეთა“ რაზმების საინტერესო
საქმიანობა. რაიონის საზოგადოებრიობასთან, მესაზღვრეებთან ერ-
თად მოსწავლე ახალგაზრდობა ყოველდღიურ პრაქტიკულ მონა-
წილეობას, ღებულობს ჩვენი ქვეყნის საზღვრების მტკიცედ დაც-
ვაში.

დამაქმაყოფილებლად მუშაობს დაწყებითი სამხედრო მომზა-
დების ხელმძღვანელთა რაიონული მეთოდური გერთიანება, რო-
მელიც თვეში ორჯერ მუდმივად ატარებს თავის სხდომებს, ამ
სხდომებზე ხდება დაწყებითი სამხედრო მომზადების, სამოქალაქო
თავდაცვისა და სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის აქტუალური
საკითხების პრაქტიკული განხილვა.

პიონერთა და მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული და ფი-
ზიკური აღზრდის ერთ-ერთი ნაცადი ფორმაა საკავშირო სამხედ-
რო-სპორტული თამაშობები „ცისკარი“ და „მართვე“. მრავალი
წლის მუშაობის გამოცდილებამ გვიჩვენა, რომ თამაშებში მოზარ-
დთა მონაწილეობა ხელს უწყობს მათში სწავლისადმი შეგნებული
დამკიდებულების ფორმირებას, დისკიპლინის განმტკიცებას, სა-
ზოგადოებრივი აქტივობის ამაღლებას. ახალციხის რაიონში აღნიშ-
ნული თამაშობების ჩატარების კარგი ტრადიციებია დამკვიდრე-
ბული. სისტემატურად ეწყობა „ცისკარისა“ და „მართვეს“ რაიო-
ნული პირველობა, რომელშიც რაიონის თითქმის ყველა სკოლა

ღებულობს მონაწილეობას. რაიონის პირველობაში გამარჯვებულობა სკოლები სისტემატურად მონაწილეობენ რესპუბლიკურ პირველობის ფინანში და, როგორც წესი, საპრიზო ადგილებს იყავებენ.

აქტიურად მონაწილეობენ რაიონის სკოლები სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის რესპუბლიკურ და საქაშირო დათვალიერება-კონკურსებში. მიღწეული წარმატებებისათვის ზოგიერთი სკოლა დაჯილდოებულია საქაშირო და რესპუბლიკურ კონკურსში გამარჯვებულის საპატიო სიგელით (ახალციხის 1-ლი, მე-2, მე-4, ვალეს 1-ლი საშუალო სკოლები და ახალციხის 1-ლი სკოლა-ინტერნატი). ალიშენული დათვალიერება-კონკურსის მიმღინარე ეტაპი. ვ. ა. ლენინის დაბადების 110 და ფაშისტურ გერმანიაზე საბჭოთა ხალხის გამარჯვების 35-ე წლისთვის ეძღვნება, რაიონის სკოლები აქტიურად აჩინ ჩამული დათვალიერების ამ ეტაპშიც.

სკოლებში სათანადო ყურადღება ეთმობა მშობლიური მხარის (რაიონის, სოფლის) რევოლუციური, საბრძოლო და შრომითი ტრადიციების შესწავლას. მოსწავლეები შეხვედრებს უწყობენ საკოლმეურნეო მშენებლობის ვეტერან თანასოფლელებს, დიდი სამამულო ომის მონაწილეებს, შრომის მოწინავეებს, ძველ ბოლშევიკებსა და კომკავშირლებს. სკოლებში გაშენებულია გმირთა ხეივნები, შინმოუსვლელთა სტენდები, რაიონის შრომითი მიღწევების დიაგრამები ხუთწლედების მიხედვით და სხვ.

მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის გაუმჯობესების მიზნით რაიონის სახალხო განათლების განყოფილებასთან შექმნილია სამხედრო-პატრიოტული მუშაობის საბჭო, რომლის შემადგენლობაში შედიან ადგილობრივი საბჭოთა, კომკავშირული და სახალხო განათლების, კომისარიატისა და დოსააფის მუშავები. აღნიშნული საბჭოს მუშაობა საშუალებას იძლევა ამაღლდეს ყოველი პედაგოგის შემოქმედებითი საქმიანობა ახალგაზრდობასთან. სისტემატურად ეწყობა საჟირო ხასიათის საუბრები და სემინარები დაწყებითი სამხედრო მომზადების ხელმძღვანელებთან, კლასების გარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორებთან, უფროს პიონერხელმძღვანელებთან. გეგმიურად, ხორციელდება დაწყებითი სამხედრო მომზადების ხელმძღვანელთა გაგზავნა კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებზე.

განათლების სახალხო საბჭოს სხდომებზე იხილება მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული ოლზრდის მდგომარეობის საკითხი. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა წვევამდელებთან მუშაობას. განათლების განყოფილებას საქმიანი კონტაქტები აქვს დამყარებული სამხედრო კომისარიატთან და დოსააფის რაიონულ კომიტეტთან. ამ ორგანიზაციებს შედგენილი აქვთ ერთობლივი საქმიანობის 5 წლიანი პერსპექტიული გეგმა, რომლის ძირითადი ნაწილი დღეისათვის განხორციელებულია.

ამასთან ერთად, მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული ოლზრდისათვის ახალციხის რაიონის პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობა ხასიათდება მთელი რიგი არსებითი ნაკლოვანებებით.

• პედაგოგიური საბჭოების სხდომების დოკუმენტების გაცნობამ დაგვიაწმუნა, რომ მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული ოლზრდის საკითხებს რაიონის ზოგიერთ სკოლაში ჯეროვანი ყურადღება არ ეთმობა. ზოგჯერ სამხედრო-პატრიოტული ოლზრდის ცნება გაგებულია, როგორც მხოლოდ დაწყებითი სამხედრო მომზადების სწავლების პროცესი. რიგ სკოლებში ჯერ კიდევ არ არის შექმნილი სამხედრო-პატრიოტული ოლზრდის ერთიანი სისტემა, რომელიც კომპლექსურად უნდა აერთიანებდეს მუშაობის ისეთ ფორმებს, როგორიცაა სამხედრო-ტექნიკური წრეები, სამხედრო-სპორტული თამაშები, მშობე ნორმატივების ჩაბარება, სამხედრო-პატრიოტული გაერთიანებები და, რასაკვირველია, დაწყებითი სამხედრო მომზადების გაკვეთილი. არ ხდება სკოლაში სამხედრო-პატრიოტული ოლზრდის მდგომარეობის შესწავლა, არ ისახება საჭირო ღონისძიებები მისი სრულყოფის მიზნით.

პედაგოგთა ერთი ნაწილი ჯერ კიდევ ვერ მუშაობს იმ მოთხოვნათა შესაბამისად, რომლებიც ითვალისწინებს მოსწავლეებში მაღალი მორალური შეგნების, მეცნიერული ცოდნის მტკიცედ დაუფლებას და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური აქტივობის გამომუშავებას. არ ზრუნავს სისტემატურად აიმაღლოს პროფესიული ცოდნის დონე. დაბალია მისი პოლიტიკური კრედო. ზოგიერთი პედაგოგი ვერ ახერხებს სწავლების მტკიცედ დაკავშირებას ოლზრდასთან, ვერ უმუშავებს მოსწავლეებს ცოდნის დამოუკიდებლად დაუფლებასა და მისი რწმენად გადაქცევის ჩვევას. პროგრამულ

შასალის ვერ უკავშირებს თანამედროვე მოვლენებს, ვერ იყენებს მას იმ უდიდეს შესაძლებლობებს, რასაც ცალკეული სასწავლო დისკიპლინების პროგრამული მასალა იძლევა.

მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზმა ცხედყო, რომ პედაგოგების ერთი ნაწილი ვერ ახერხებს სწავლებაში დასახული მიზნის მიღწევას. არ ზრუნავს აამაღლოს ყოველი გაკვეთილის ხარისხი, სრულყოს საკუთარი ცოდნა, პროფესიული ოსტატობა (ვალეს შე-2 საშუალო სკოლის ისტორია-საზოგადოებათ ცოდნების მასწავლებელი ოგანესიანი, საყუნეთის 8-წლიანი სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი ბ. ხრიაძე, ზიკილის საშუალო სკოლის დაწყებითი სამხედრო მომზადების ხელმძღვანელი ნ. კალანდაძე).

რაიონის ზოგიერთ სკოლაში სათანადო ყურადღება არ ეთმობა სს კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1978 წლის 15 დეკემბრის განკარგულების საფუძველზე განათლების სამინისტროსა და ჩესპუბლიკის სამხედრო კომისარიატის ერთობლივი ბრძანების „წვევამდელი და გასაწვევი ასაქის ახალგაზრდობის სწავლების გაუმჯობესების შესახებ“ ცხოვრებაში განხორციელებას.

საგულისხმოა ის ფაქტი, რომ რაიონის უფროს სკოლას ელ მოსწავლეთა დიდი ნაწილი სუსტად ფლობს რუსულ ენას; არარუსული სკოლების მოსწავლეებთან გასაუბრებამ დაგვარწმუნა, რომ მათი უმრავლესობა, ვერ ფლობს სიტყვათა საჭირო მარაგს. ვერ ახერხებს საკუთარი აზრის რუსულ ენაზე გადმოცემას. ამითაა განპირობებული ის ფაქტი, რომ რაიონის ახალგაზრდობის ძირითადი ნაწილი ვერ ავლენს სათანადო მზადყოფნას საბჭოთა არმიის რიგებში სამსახურისათვის. რუსული ენის ცოდნის გარეშე უჭირს დაუფლოს რთულ თანამედროვე სამხედრო ტექნიკას.

ზოგიერთ სკოლაში აღრიცხული არ არიან წვევამდელი და გასაწევი ასაქის ახალგაზრდები, ნაკლები ყურადღება ეთმობა მთან ფიზიკულტურულ-სპორტულ საქმიანობას და ა. შ.

სათანადო სიმაღლეზე არ დგას რაიონში სამხედრო პროფესიებზე მოსწავლეთა ორიენტაციის საკითხი. მიმღინარე წელს უმაღლეს სამხედრო სასწავლებლებში სწავლა უნდა გაეგრძელებინა რაიონის 20 კურსდამთავრებულს, სწავლობს მხოლოდ 2 კურსდამთავრებული.

კ. ლესელიძის სახელობის სპეციალურ სკოლა-ინტერნატურული განვითარებისა და მუსიკური რიცხვი რაიონში მცირება. ამ მხრივ დინამიკა უკანასკნელი წლების მიხედვით არამყარია. თუ 1976 წელს აღნიშნულ სასწავლებელში ახალციხის რაიონიდან სწავლა გააგრძელა 5 მოსწავლემ, მომდევნო 1977 წელს აჩც ერთი მოსწავლე არ ჩარიცხულა. 1978 წელს ამ სასწავლებელში წწავლა გააგრძელა 3-მა მოსწავლემ, ხოლო 1979 წელს ჩაირიცხა მხოლოდ ერთი მოსწავლე, რომელიც გაურკვეველი მიზეზების გამო, იმავე წელს გავიდა სასწავლებლიდან.

მიუხედავად, იმისა, რომ ახსებობს სპეციალური მითითება, სკოლების ხელმძღვანელები დღემდე არ ახდენენ ჩატარებული მასობრივი ღონისძიებების ანალიზს, არ განსაზღვრავენ მათ შედეგებს. ამავე დროს აღნიშნული ღონისძიებების ჩატარების დროს სშირ შემთხვევაში არ ითვალისწინებენ მოსწავლეთა ასაკობრივ თავისებურებებს. სასკოლო ღონისძიებების მომზადებაში სუსტია შესწავლეთა კომიკაშირული და პიონერული ორგანიზაციების როლი, ღონისძიებას უმთავრესად ამზადებენ უფროსები, რაც ახშობს მოზარდთა თვითმოქმედებას და ინიციატივას, არ იძლევა სასურველ აღმზრდელობით ეფექტს (ვალეს მე-2, ახალციხის მე-3, ზეილის საშუალო სკოლები, ახალციხის მე-2 სკოლა-ინტერნატი).

სკოლებში ჯერ კიდევ არ დგას სათანადო სიმაღლეზე „ნორჩ არმიელთა“ ქადაგის სწავლების საქმე. რიგ სკოლებში ჯერ კიდევ არ არის შექმნილი სამხედრო-სპორტული თამაშების „ცისკრისა“ და „მართვეს“ შტაბები და ამ თამაშებისათვის რაზმების მზადების მთელი სიმძიმე გადაღის დაწყებითი სამხედრო მომზადების ხელმძღვანელისა და ფიზიკური აღზრდის მასწავლებლების საქმიანობაზე, რაც იწვევს აღნიშნული თამაშობებისადმი მოსწავლეთა ინტერესის შენელებას (ახალციხის მე-3, გორგიშმინდის, ვალეს მე-2 საშუალო სკოლები, ახალციხის მე-2 სკოლა-ინტერნატი).

მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის სფეროში ჯერ კიდევ არ იყენებენ მაქსიმალურად სასკოლო მუზეუმებს, ოთახებს, გალერეებს, ისინი არ წარმოადგენენ სკოლის ერთიანი სასწავლო-აღმზრდელობითი საქმიანობის განუყოფელ ნაწილს.

რაიონის რიგ სკოლებში მასწავლებლები, ქლასის ხელმძღვანელები და მოსწავლეთა საზოგადოებრივ-პოლიტიკური აქტივობის ამაღლებას, ჯერ კიდევ არ დგას სათანადო სიმაღლეზე მოსწავლეთა კომიტეტების საქმიანობა. იგრძნობა პარალელიზმი მოსწავლეთა თვითმმართველობაში (ვალეს მე-2, ახალციხის მე-3 საშუალო სკოლები, ახალციხის მე-2 სკოლა-ინტერნატი).

ზემოთ აღნიშნული ნაკლოვანებები აიხსნება სკოლებში კლასის ხელმძღვანელთა მეთოდგაერთიანებების სუსტი, არასისტემატური და ზერელე მუშაობით. მათ სხდომებზე არ განიხილება კლასის ხელმძღვანელთა მუშაობის აქტუალური საკითხები, არ ხდება დადებითი გამოცდილების შესწავლა-განზოგადება. სუსტია კონტროლი და დახმარება სკოლების დირექციის მხრივ.

ხშირ შემთხვევაში სკოლის დირექტორები, კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზატორები ვერ იჩენენ სათანადო მომთხოვნელობას მუშაობაში არსებული ხარვეზების აღმოსაფხვრელად, ნაკლებად ზრუნავენ პედაგოგიური კადრების პროფესიული ოსტატობის ამაღლებისათვის, მათი იდეური წრობისათვის. არ სწავლობენ სასკოლო ღონისძიებებს, არ ახდენენ მათ პედაგოგურ ანალიზს, ვერ რაზმავენ სკოლის ყველა მუშაქს საერთო ამოცანების გადაწყვეტისათვის (ვალეს მე-2, ზიკილის საშუალო სკოლები, ახალციხის მე-2 სკოლა-ინტერნატი).

რაიონის სკოლებში ჯერ კიდევ ბევრია გასაკეთებელი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების „იდეოლოგიური და პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ“ — განხორციელებისათვის. განათლების განყოფილებას, მიუხედავად იმისა, რომ გარკვეული ორგანიზაციული მუშაობა აქვს გატარებული სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის სრულყოფისათვის, ჯერ კიდევ სრულად არა აქვს გამოყენებული არსებული შესაძლებლობები. ნაკლები ყურადღება ექცევა სწავლებისა და აღზრდის ორგანული ერთიანობის პრინციპის, მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის ფორმებისა და მეთოდების სრულყოფას.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრიგადის შეკრუნებული განხილული იქნა წინასწარ თათბირზე, რომელზეც მოწვეული იყვნენ ახალციხის რაიონის სკოლებისა და სკოლის-გარეშე დაწესებულებების ხელმძღვანელები, პედაგოგიური კოლექტივების წარმომადგენლები. წინასწარი თათბირის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღეს საქართველოს კა ახალციხის რაიკომის ბიუროს წევრებმა, საქართველოს ალკა ახალციხის რაიკომის, სახალხო დეპუტატების რაისაბჭოს აღმასკომის მუშაკებმა, სამხედრო კომისარიატის, დოსააფის რაიონული კომიტეტის ხელმძღვანელმა ამხანაგებმა.

აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველო

საქართველოს სამინისტროს კოლეგიამდებულების
და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო
დაწესებულებების უფასავთა პროცედურის საქართველოს
ჩასაცდირი კომიტეტის პრეზიდიუმის

1979 წლის 27 დეკემბრის

გ ა დ ა ზ ე პ ე ტ ი ლ ე ბ ა

„1979 წელს სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულის ერთიანი სრულიად საკავშირო ნიშნით რესპუბლიკის სახალხო განათლების მუშაკთა დაჯილდოების შესახებ“

სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს კოლეგიის და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიულის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1979 წლის 3 სექტემბრის № 26-6/34 დადგენილების—„1979 წელს სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული“ ერთიანი სრულიად საკავშირო ნიშნით დაჯილდოების შესახებ“—შესაბამისად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიულის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმმა გადაწყვიტეს:

1. დამტკიცდეს „1979 წელს სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული“—ს ერთიანი სრულიად საკავშირო ნიშნების განაწილება ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებს და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატსა და მისდამი დაქვემდებარებულ ორგანიზაციებს შორის (დანართი № 1).

2. „1979 წელს სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული“—ს ერთიანი სრულიად საკავშირო ნიშნით სახალხო განათლების მუშაკთა დაჯილდოება ხდება პროფესიულის სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭოს პრეზიდიუმის მიერ 1977 წლის 8 აპრილს დამტკიცებული დებულების შესაბამისად, სსრ კავშირის განათლების სამინისტროსა და პროფესიულის ცენტრალური კომიტეტის

სახელით, რაიონების (ქალაქების) განათლების განყოფილებებში განვითარებული სხვა ორგანიზაციების აღმინისტრაციისა და პროფესიონალის კომიტეტების მიერ.

3. ასრ განათლების სამინისტროებმა, ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა და განათლების სამინისტროსადმი დაქვემდებარებულმა ორგანიზაციებმა აღნიშნული სამკერდე ნიშნებით დასაჯილდოებელ პირთა სიები წარმოადგინონ განათლების სამინისტროში 1980 წლის 10 თებერვლამდე.

4. განათლების სამინისტროსთან არსებულმა სოციალისტური შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკურმა კომისიამ „1979 წელს სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული“-ს სამკერდე ნიშნები შესაბამისი მოწმობებით დამტკიცებული განაწესის მიხედვით გასცეს 1979 წლის 15 თებერვლამდე.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი

ო. ჩინელაძე

განათლების, უმაღლესი სკო-
ლისა და სამეცნიერო დაწესე-
ბულებების მუშაკთა პროფ-
კავშირის რესპუბლიკური კო-
მიტეტის პრეზიდიუმის თავმ-
ჯდომარე

დ. იოსელიანი

№	რაიონის (ქალაქის) დასახელება	"1979 წელს სოცეფებ- ბრში გმირზე ვებული-ს ერთიანი სრულიად დაფ- ეშირთ ნიშნების რაოდ
1.	აფხაზეთის ასსრ	40
2.	აჭარის ასსრ	50
3.	სამხრეთ-ოსეთის ა/ო	30
4.	ქ. თბილისი	4+
5.	ქ. ქუთაისი	24
6.	ქ. ფოთი	8
7.	ქ. ჭიათურა	10
8.	ქ. რუსთავი	18
9.	ქ. გორი	15
10.	ქ. ტყიბული	15
11.	ქ. ზუგდიდი	18
12.	აბაშის რაიონი	12
13.	აღიგენის რაიონი	8
14.	ამბროლაურის რაიონი	13
15.	ასპინძის რაიონი	9
16.	ახალქალაქის რაიონი	10
17.	ახალციხის რაიონი	10
18.	ახმეტის რაიონი	7
19.	ბოგდანოვკის რაიონი	7
20.	ბოლნისის რაიონი	6
21.	ბორჯომის რაიონი	7
22.	გარდაბნის რაიონი	11
23.	გეგეშქორის რაიონი	7
24.	გორის რაიონი	11
25.	გურჯაანის რაიონი	13
26.	დმანისის რაიონი	6

1	2	3
27.	დუშეთის რაიონი	7
28.	ვანის რაიონი	12
29.	ზესტაფონის რაიონი	11
30.	ზუგდიდის რაიონი	13
31.	თეთრიწყაროს რაიონი	9
32.	თელავის რაიონი	9
33.	თერჯოლის რაიონი	9
34.	თიანეთის რაიონი	9
35.	ქასპის რაიონი	9
36.	ლაგოდექის რაიონი	10
37.	ლანჩხუთის რაიონი	11
38.	ლენტეხის რაიონი	9
39.	მაიკოვსკის რაიონი	10
40.	მარნეულის რაიონი	11
41.	მახარაძის რაიონი	12
42.	მესტიის რაიონი	9
43.	მცხეთის რაიონი	10
44.	ონის რაიონი	10
45.	ორჯონიქიძის რაიონი	11
46.	საგარეჯოს რაიონი	11
47.	სამტრედიის რაიონი	11
48.	საჩხერის რაიონი	9
49.	სიღნაღის რაიონი	10
50.	ქარელის რაიონი	9
51.	ყაზბეგის რაიონი	9
52.	ყვარლის რაიონი	10
53.	ჩოხატაურის რაიონი	10

1	2	3
54.	ჩხოროწყუს რაიონი	0
55.	ცაგერის რაიონი	36
56.	ცხაქაის რაიონი	11
57.	წალენჯიხის რაიონი	10
58.	წალკის რაიონი	9
59.	წითელწყაროს რაიონი	9
60.	წულუქიძის რაიონი	10
61.	წყალტუბოს რაიონი	11
62.	ხაშურის რაიონი	10
63.	ხობის რაიონი	11

განათლების სამინისტროს აპარატსა
და დაქვემდებარებულ ორგანიზაციებს

50

სულ: 850

საბაზო განაცხადის სამინისტროს

1979 წლის 29 დეკემბრის ბრძანება № 831

ქ. თბილისის 1-ლი მაისის, 26 კომისრის რაიონების, ქ. ქ. ბათუმისა
და ცხინვალის სანატორიულ და სადღელამისო სკოლამდელ დაწე-
სებულებებში საქართველოს სსრ განაცხადის სამინისტროს 1979
წლის 7 ივნისის კოლეგიის გადაწყვეტილების შესრულების მიმდი-
ნარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ

შემოწმებამ ცხადყო, რომ უკანასკნელ წლებში გარკვეული
ლონისძიებები ტარდება სანატორიულ და სადღელამისო სკოლაში.
დელ დაწესებულებებში ბავშვთა კომუნისტური სულისკვეთებით
აღზრდისა და სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესებისათვის.
სკოლამდელი დაწესებულებები ხელმძღვანელობენ რა საქართვე-
ლოს სსრ განაცხადის სამინისტროს 1979 წლის 7 ივნისის გადა-
წყვეტილებით „ქ. თბილისის ლენინის სახელობის რაიონის № 1 სა-
ნატორიული ბაგა-ბაღის მუშაობაში გამოვლენილ უხეშ დაზღვევა-
თა შესახებ“, განსაკუთრებულ ყურადღებას ქვევენ ბავშვთა სა-
კოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესება-სრულყოფას. ქ. თბი-
ლისის 26 კომისრის რაიონის № 2 სადღელამისო საბავშვო ბაღი
(გამგე მ. გობეგიშვილი) დაკომპლექტებულია გამოცდილი პედა-
გოგიური კადრით, რომელიც პასუხისმგებლობით ეკიდება დაკის-
რებული მოვალეობის შესრულებას. მათ საბავშვო ბაღში პედაგო-
გიურ-აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით საზოგა-
დოებრივ საწყისებზე შექმნილია მეთოდური კიბინეტი, ბიბლიო-
თეკი საბავშვო ლიტერატურისათვის. ბავშვთა პირადი და სერთო
სანიტარულ-ჰიგიენური მდგომარეობა, დამაქმაყოფილებელია.

მიუხედავად აღნიშნულისა, ზოგიერთი სადღელამისო რეკიმით
მომუშავე სკოლამდელი დაწესებულებების ხელმძღვანელებმა და
მუშაკებმა სათანადო დასკვნები ვერ გააკეთეს აღნიშნული გადა-
წყვეტილებიდან. ქ. თბილისის 1-ლი მაისის რაიონის № 1 სადღე-
ლამისო საბავშვო ბაღში გამგის ე. გრძელიშვილისა და პედაგოგი-
ური პერსონალის საქმისაღმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულე-
ბის შედეგად მოუწესრიგებელია ბავშვთა ცხოვრების ორგანიზა-
ცია; ბავშვებს არ აქვთ პირადი მოხმარების საგნები (სავარცხელი,

კბილის ჯაგრისი, ცხვირსახოცი, ფეხის გასამშრალებელი და პრეზიდენტის
მოუწესრიგებელია, აგრეთვე, მათი ტანსაცმლის ინდივიდუალურად
შენახვის საკითხი. ანალოგიური მდგომარეობაა ბათუმის სანატო-
რიულ ბაგა-ბაღში (გამგე თ. თოხაძე). ამ ბაგა-ბაღში მოუგვარებე-
ლია ძილის საკითხი, ბავშვებს ღამის პერანგების გარეშე, რეიტუზე-
ბითა და სპორტული ტანსაცმლით, აძინებენ.

თბილისის 1-ლი მაისის № 1 სადღელამისო საბავშვო ბაღის
აღმზრდელები ა. კიზირია, ს. ფხევაძე სათანადო ყურადღებას არ
აქცევენ პედაკოგიური გარემოს შექმნას. ჯგუფში არ არის მოწყო-
ბილი ბუნებისა და წიგნების კუთხები, არ აქვთ სიუცეტურ-როლე-
ბიანი თამაშისათვის საჭირო ატრიბუტები. ბავშვები უმოქმედოდ
არიან, არ შესწევთ უნარი გაშალონ შემოქმედებითი თამაში. ეს
აღმზრდელები არ ზრუნავენ სასწავლო პროცესის სრულყოფისათ-
ვის. ჯგუფებში არასაემთო რაოდენობითაა თვალსაჩინო-დიდაქტი-
კური მასალა. დიდაქტიკური მასალა აკლიათ აგრეთვე ბათუმის
სანატორიულ საბავშვო ბაღსა და ცხინვალის ქარხანა „ემალმავთუ-
ლის“ ბაგა-ბაღს.

თბილისის № 1 სადღელამისო საბავშვო ბაღში აღმზრდელთა
მეტი ნაწილი პრაქტიკულად არ არის დაუფლებული ყოველდღიუ-
რი მუშაობის აგეგმვა-აღრიცხვის საქმეს. სწორად ვერ იგეგმება
მეცადინეობის პროგრამული შინაარსი, არ არის გათვალისწინებუ-
ლი ინდივიდუალური მუშაობა ბავშვებთან, მათი ასაკობრივი შე-
საძლებლობანი, რის გამოც რუსული ჯგუფის 5-6 წლის ასაკის 15
ბავშვი ვერ ითვისებს. ამ ასაკისათვის პროგრამით გათვალისწინე-
ბულ მასალას. ამ საბავშვო ბაღში სათანადო ყურადღება არ ექცევა
ბავშვებში ზნეობრივი თვისებების დანერგვასა და ჩამოყალიბებას,
მათ შორის მეგობრული, გულთბილი დამოკიდებულების აღზრდას.
ნაკლოვანებანი შეინიშნება ბავშვთა ესთეტიკური აღზრდის საქმე-
ში, ბევრ მათგანს არ აქვს ჭამის კულტურა. სანპიგინური ჩვევები
არ აქვთ გამომუშავებული ცხინვალის სანატორიული ბაგა-ბაღის
აღსაზრდელებს.

თბილისის № 1 სადღელამისო საბავშვო ბაღის გამგე ვ. გრძე-
ლიშვილი სათანადო ხელმძღვანელობასა და კონტროლს ვერ ახორ-
ციელებს სასწავლო-მეთოდურ მუშაობაზე. სისტემატურად არ

ამოწმებს მეცადინეობების ჩატარების დონეს და სათანადოდ ვერ აანალიზებს მათ.

ბათუმის სანატორიულ საბავშვო ბაღში არ სრულდება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1977 წლის 24 მარტის № 261/146-ი ბრძანება „სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა ფიზიკური, აზრის დისა და სამედიცინო დახმარების შემდგრძი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“. ამ ბაგა-ბაღში ფიზიკულტურული მეცადინეობები ტარდება ჭავჭავებში, შევიწროვებულ პირობებში, მუსიკის დარბაზი არ გამოიყენება ამ ღიანიშნულებისათვის. ყვლიათ სპორტული ინვენტარი.

ცხინვალის სანატორიულ ბაგა-ბაღში ირლვევა ბავშვთა მიღება-ჩაჩრიცხვის დადგენილი წესი, რის გამოც წელს ჩარიცხული 40 ბავშვიდან, 14 არ ექვემდებარება სანატორიული რეჟიმის ბაგა-ბაღს. ცხინვალის სანატორიულ ბაგა-ბაღში ავადმყოფობის შემთხვევაში ბავშვებს ოჯახში აბრუნებენ, რაც დაუშვებელია და კიდევ უფრო ამწვავებს მათ ჭანმრთელობას.

განათლების განყოფილებებმა, რომელთა უწყებაში შედიან სანატორიული და საღდელამისო სკოლამდელი დაწესებულებები, ზერელუდ განიხილეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღნიშნული გადაწყვეტილება და ვერ გაატარეს კონკრეტული ღონისძიებები მუშაობის გაუმჯობესებისათვის. ზოგიერთი მთავარი არ ითვალისწინებს ამ სკოლამდელ დაწესებულებათა მუშაობის სპეციფიკას, არ უქმნის ბავშვებს ცხოვრების ნორმალურ პირობებს. მაგალითად, ცხინვალის სანატორიულ ბაგა-ბაღში შესაცვლელია დგამ-ავეგი, არ აქვთ შესაფერისი ჰურჭელი. ამ ბაგა-ბაღში 4 წლის განმავლობაში არ ჩატარებულა კაპიტალური, ხოლო 2 წლის განმავლობაში მიმდინარე რემონტი. ბათუმის სანატორიულ საბავშვო ბაღში კეთილმოუწყობელია პროდუქტების შესანახი საწყობი. ძალზე სუსტია 1-ლი მაისის რაიონის № 1 საღდელამისო საბავშვო ბაღს მატერიალური ბაზა.

შემოწმებულ სკოლამდელ დაწესებულებებში დაბალ დონეზე მიმღინარეობს საკავშირო დათვალიერება „ბავშვთა ჭანმრთელობის დაცვის გაუმჯობესებისა და დაავადებათა შემცირების შესახებ“. დაავადებათა შემთხვევებს აქვს ადგილი ქ. თბილისი 26 კონსტიტუციის 1-ლი მაისის რაიონის № 1 საღდელამისო საბავშვო

მისრის რაიონებს № 2 სადღელამისო საბავშვო ბაღში. ბავშვთა-სა-
მედიცინო დოკუმენტაცია მოწესრიგებელია ბათუმის სანატო-
რიულ საბავშვო ბაღში.

რესპუბლიკის სანატორიული და სადღელამისო რეკიმით მო-
მუშავე სკოლამდელ დაწესებულებათა მუშაობის შემდგომი გაუმ-
ჯობესების მიზნით, ვ ბრძანებ:

1. განათლების განყოფილებები, რომელთა დაქვემდებარება-
ში სანატორიული, სადღელამისო სკოლამდელი დაწესებულებები
ან ამ რეკიმით მომუშავე ჯგუფები იმყოფებიან გაფრთხილდნენ:

— გადატრიალი გაატლიერონ კონტროლი, დახმარება და გაზარ-
დონ მომთხოვნელობა მათ მიმართ. პერიოდულად შეამოწმონ აღ-
საზრდელთა საცხოვრებელი პირობები, პირადი ჰიგიენა, კვება,
დღის რეკიმის შესრულება და მკაცრად მოთხოვონ პასუხი იმ მუ-
შავებს, რომლებიც გულგრილად ეკიდებიან, ბავშვთა სწავლა-აღზრ-
დისა და ჯანმრთელობის დაცვის საქმეს;

— გააუმჯობესონ მეთოდური დახმარება, კონსულტაციებისა
და სემინარების ჩატარების გზით აღმოფხვრან ამ მიმართებით არ-
სებული ხარვეზები;

— ბავშვებს შეუქმნან ცხოვრების ნორმალური პირობები,
იზრუნონ პირველ რიგში ამ დაწესებულებათა მატერიალური ბა-
ზის განმტკიცებისათვის (რემონტების ჩატარება, დგამ-ავეჭით, რბი-
ლი ინვენტარით, ჭურჭლით, სასწავლო ნივთებითა და სათამაშოე-
ბით მომარავება);

— ეს ბრძანება და შემოწმების მასალები პრინციპულად გა-
ნიხილონ სახალხო განათლების საბჭოს სხდომებზე და მიიღონ
მკაცრი ადმინისტრაციული ზომები იმ მუშავთა მიმართ, რომელთა
უპასუხისმგებლო მუშაობის შესახებ აღნიშნული იყო ამ ბრძანე-
ბაში.

2. სკოლამდელ დაწესებულებათა ხელმძღვანელებმა:

— აამაღლონ პირადი და თითოეული მუშავის პასუხისმგებ-
ლობა. ბავშვებს შეუქმნან მყუდრო მოწესრიგებული გარემო. იზ-
რუნონ მათ შორის თბილი მეგობრული დამოკიდებულების აღზრ-
დისა და კულტურულ-ჰიგიენური ჩვევების გამომუშავებისათვის;

— მიიღონ ზომები „აღზრდის პროგრამის“, სკოლამდელი აღ-

ზრდის საკითხებზე მეთოდური ლიტერატურისა და რეკომენდაციათა განვიტარების პრაქტიკულად განხორციელების, მოწინავე მუშავთა გამოც-ლილების განზოგადების, სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის დონის ამაღლებისა და სკოლისათვის ბავშვთა უკეთ მომზადები-სათვის;

— მჭიდრო საქმიანი კონტაქტი დამყარონ მშობლებთან, მო-ახლინონ მათი პედაგოგიზაცია და აქტიურად ჩააბან ისინი საბავშ-ვო ბალის მუშაობაში;

— ყოველდღიურ საქმიანობაში იხელმძღვანელონ საკავშირო დათვალიერების დებულებით „ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვისა და დაავადებათა შემცირების შესახებ“, ჯანმრთელობის დაცვის ადგილობრივ ორგანოებთან დამყარონ მჭიდრო კონტაქტი და უზრუნველყონ ბავშვთა დაავადებიანობის მინიმუმამდე შემცირება. აյრიალონ ავადმყოფი ბავშვების ოჯახში გაგზავნა და ადგილზე მიიღონ ზომები მათი გამოჯამრთელებისათვის.

3. სკოლამდელი ობზრდის რესუბლიკურმა მეთოდურმა კა-ბინეტმა 1980 წლის განმავლობაში ქ. ქ. თბილისის, ბათუმისა და ცხინვალის სანატორიულ და სადღელამისო სკოლამდელ დაწესებულებებში ჩაატაროს სემინარული მუშაობა „აღზრდის პროგრამის“ ყველა განაყოფის მიხედვით.

4. მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურმა ინსტიტუტ-მა (ამს. მ. დარჩია) 1980 წლისათვის აუმაღლოს კვალიფიციაცია სა-ნატორიული და სადღელამისო რეჟიმით მომუშავე სკოლამდელ და-წესებულებათა გამგეებს, ხოლო ქ. ქ. თბილისის, ბათუმისა და ცხინვალის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებმა — ამ დაწესებულებათა პედაგოგიურ პერსონალს.

5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგების მთავარმა სამმართველომ (ამს. ო. კერესელიძე) პირველ რიგში გაითვალისწინოს სადღელამისო და სანატორიული რეჟიმით მომუ-შავე სკოლამდელი დაწესებულებების მომარაგება საჭირო ინვენ-ტარ-მოწყობილობით, მათი განაცხადების მიხედვით.

6. ქ. თბილისის 1-ლი მაისის რაიონის № 1 სადღელამისო საბავშ-ვო ბალის გამგე ე. გრძელიშვილი, ბათუმის სანატორიული საბავ-შვო ბალის გამგე თ. თოხაძე, ცხინვალის სანატორიული საბავშვო

გაღის გამგე ა. ჭილევა დაშვებული დარღვევებისათვის იმსახურებული ბენ სამუშაოდან გათავისუფლებას, მაგრამ ვითვალისწინებ რა, რომ შემოწმების პერიოდშივე გამოსწორდა ზოგიერთი ნაკლი, მკაცრად ვაფრთხილებ რადიკალურად გარდაქმნან მუშაობა. 1980 წლის 25 მაისამდე წარმოუდგინონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ინფორმაცია მათ მიერ ჩატარებული მუშაობის შესახებ.

7. კონტროლი ამ ბრძანების შესრულებაზე დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლამდელი ორგანიზაციის სამმართველოს (მმ. გ. აბდუშელიშვილი).

საჭურელი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1979 წლის 27 დეკემბრის კოლეგიის გადაწყვეტილება.

მინისტრი

ო. ჭილევა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიუმის
და განათლების, უცალლების სკოლისა და სამეცნიერო
დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიონის საქართველოს
რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1980 ჭლის

24 იანვრის ერთობლივი

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

შრომის ეფექტიანობისა და მუშაობის ხარისხის ამაღლებისათვის,
მეთე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის
საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანო-
ებსა და დაწესებულებებში 1980 წლს ჩემი რესპუბლიკური სოციალის-
ტური შეჯიბრების გაშლის შესახებ

„წარმოების ეფექტიანობისა და მუშაობის ხარისხის ამაღლე-
ბისათვის, მეთე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულე-
ბისათვის სრულიად საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების „შე-
სახებ“ სკკ ცენტრალური კომიტეტის, სსრკ მინისტრთა საბჭოს,
საკავშირო პროფსაბჭოს და საკავშირო ალკ ცენტრალური კომი-
ტეტის 1976 წლის 30 დეკემბრის № 1081 დადგენილების და ამავე
საკითხზე სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და
განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებე-
ბის მუშაკთა პროფესიონის ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუ-
მის 1978 წლის 23 ივნისის № 23/2 დადგენილების შესაბამისად, იმ
მიზნით, რომ უფრო სრულად გამოვიყენოთ სოციალისტური შეჯიბ-
რების შესაძლებლობანი სახალხო განათლების მუშაკთა შემოქმე-
დებითი აქტივობის შემდგომი აღმავლობისათვის საქართველოს
სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ და განათლების, უმაღლე-
სი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესი-
შირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმმა
გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ე ს :

1. გაიშალოს სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო
განყოფილებების, ზოგადსაგანანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინ-
ტერნატების, სალამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი სკოლების,
სკოლამდელი, სკოლისგარეშე დაწესებულებების, მასწავლებელთა

დახელოვნების ინსტიტუტების რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრება პროგრამის კოლექტივების შრომის ეფექტურობისა და მუშაობის ხარისხის ამაღლებისათვის და მეათე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის.

2. ძალაში დარჩეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და პროფესიონალის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1979 წლის 23-25 იანვრის დადგვნილებით დამტკიცებული სახალხო განათლების განყოფილებათა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საღამოს (ცვლიანი) სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების პირობები (დანართი № 1 და № 2).

3. რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულია დაწესდეს:

ა) სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებების დასაჭიროდოებლად — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაოთა პროფესიონალის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის 10 გარდამავალი წითელი ღროშა, დიპლომითა და პირველი ფულადი პრემიით — (მომუშავეთა პრემირებისათვის) აქტან: ქ. თბილისის რაიონებისათვის — 1, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებისათვის თითო გარდამავალი წითელი ღროშა დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით;

ბ) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დასაჭიროდოებლად — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიონალის რესპუბლიკური კომიტეტის 87 დიპლომი და პირველი ფულადი პრემია — (რაიონებიდან და ქალაქებიდან თითო სკოლა — აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ და სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის რაიონებისა და ქალაქების სკოლების ჩათვლით);

გ) სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების დასაჭიროებლად — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიონალის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი გარდამავალი წითელი ღროშა, დიპლომი და პირველი ფულადი პრემია და სამინისტროსა

და რესპუბლიკური კომიტეტის ერთი დიპლომი პირველი ფულაძეების
პრემიით:

დ) საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი სკოლების დასაჯილ-
დოებლად ერთი გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომი და პირ-
ველი ფულადი პრემია;

ე) სკოლამდებლი აღზრდის დაწესებულებების დასაჯილდოებ-
ლად — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფ-
კავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი გარდამავალი წითელი
დროშა, დიპლომი და პირველი ფულადი პრემია, და სამინისტრო-
სა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი დიპლომი
პირველი ფულადი პრემიით;

ვ) სკოლისგარეშე დაწესებულებების დასაჯილდოებლად — სა-
ქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის
რესპუბლიკური კომიტეტის ერთი გარდამავალი წითელი დროშა,
დიპლომი და პირველი ფულადი პრემია;

ზ) მანწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებისათვის სა-
ქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფკავშირის
რესპუბლიკური კომიტეტის ორი გარდამავალი წითელი დროშა,
დიპლომი და პირველი ფულადი პრემია, აქედან ერთი ქალაქებისა-
თვის, ერთი რაიონებისათვის.

აღრე დამტკიცებული პირობების შესაბამისად გაგრძელდეს
რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრება სოფლის ზოგადსაგან-
მანათლებლო სკოლის მუშაობის პირობების გაუმჯობესებისათვის.

— რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულ-
თა დასაჯილდოებლად ფულადი პრემიის ოდენობა განისაზღვრება
ამ დადგენილების № 3 დანართის მიხედვით.

— ფულადი პრემიები გაიცემა იმ სახსრების ხარჯზე, რომე-
ლიც გათვალისწინებულია სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და
საკავშირო პროფსაბჭოს 1977 წლის 5 ივლისის № 604 დადგენი-
ლებით (დანართი № 4-ის მიხედვით).

4. ცნობად იქნას მიღებული, რომ რესპუბლიკის რაიონებიდან
და ქალაქებიდან წარმოდგენილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გა-
მარჯვებული სკოლებიდან ერთი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა
დასაჯილდოვდება საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის, სა-
ქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პროფსაბჭოს

და საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წევზარის განხიბრებაში თელი ღრმოშით და დიპლომით.

5. განათლების განყოფილებებმა სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული სკოლის მოწინავე მუშაქს აღმასკომის მიერ განყოფილებისათვის გამოყოფილი ფონდიდან გამოუყონ მსუბუქი ავტომანქანა ნაღდ ანგარიშზე შესაძნად.

6. დამტკიცება მუშაობის ეფექტურინობისა და ხარისხის ამაღლებისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების სოციალისტური შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკური კომისია (დანართი № 5).

7. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებმა (სამმართველოებმა), პროფკავშირის საოლქო, საქალაქო და რაიონულმა კომიტეტებმა:

7.1. სოციალისტური შეჯიბრების ხელმძღვანელობისათვის შექმნან რესპუბლიკური, საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომისიები და ყოველმხრივი პრაქტიკული დახმარება აღმოუჩინონ მათ მუშაობაში.

7.2. გააცნონ ყველა სკოლის, სკოლა-ინტერნატის, საბავშვო დაწესებულების, საწარმოებისა და დაწესებულებების, კოლეგიურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების კოლექტივებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების პირობები, თვითოული რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილებამ (სამმართველომ), მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებმა, სკოლამ, სკოლა-ინტერნატმა, სკოლამდელმა და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებამ, შეფი იორგანიზაციების მონაწილეობით 1980 წლისათვის აიღონ სოციალისტური ვალდებულებანი.

7.3. სოციალისტური შეჯიბრებით ნაკისრი (საქალაქო და რაიონული) ვალდებულებები, სოცშეჯიბრში გამოწვეული რაიონის (ქალაქის) ჩევნებით, წარმოუდგინონ სამინისტროსა და პროფკავშირის რესპუბლიკურ კომიტეტს ა/შ 1-ლ მარტიმდე.

7.4. საცუდვლიანიად გააანალიზონ 1979—1980 სასწავლო წელს შეძლებლობების გათვალისწინებით ფართოდ გამოიყენებოდა 1980 წელს შრომის ეფექტიანობისა და მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობა 1980 წელს შრომის ხელშეღწევის დაგენერაციისათვის ამაღლებისათვის, მეათე ხელშეღწევის დაგენერაციისათვის ამაღლებისათვის, სოციალისტური შეჯიბრების ფართოდ გასაშლელად. მიაღწიონ სახალხო განათლების ყველა რგოლში აღებულ ვალდებულებათა განუხელელ შესრულებას, რისთვისაც ამ საქმეში აქტიურად ჩააბან -სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, სკოლამდელი დაწესებულებების პედაგოგიური კოლექტივები, შეფი ორგანიზაციები, კოლმეურნეობები, საბჭოთა მეურნეობები, პარტიული, პროფესიურული და კომუნისტული ორგანიზაციები, მთელი საზოგადოებრიობა.

7.5. სოციალისტური შეჯიბრების მიმდინარეობის საკითხები პერიოდულად განიხილონ კოლეგიების, სახალხო განათლების საბჭოებისა და პროფესიურის საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების ერთობლივ სხდომებზე, ყურადღება მიაქციონ სოციალისტური შეჯიბრების თვალსაჩინოებასა და საჯაროობას;

7.6. გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები აღილებზე დააჯამონ ასს რესპუბლიკურში, ა/ოლქში, ქ. თბილისში, რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქებსა და რაიონებში აწლის 30 სექტემბრამდე, ხოლო საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიურის რესპუბლიკურ კომიტეტს მასალები წარმოუდგინონ არაუგვიანეს 15 ოქტომბრისა.

7.7. დაწესდეს, რომ რაიონებიდან და ქალაქებიდან წარმოდგენილი მასალების მიხედვით სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლების, სალამოს (ცელიანი) და დაუსწრებელი სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების და მასწავლებელთა დახმარებების ინსტიტუტების გამარჯვებულთა დასაჯილდოებლად სოციალისტური შეჯიბრების რესპუბლიკური კომისიის მდივანს საჭირო მასალებს და წინადაღებებს წარუდგენენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შესაბამისი სამმართველოები

და მასშიავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის
უგვიანეს 25 ოქტომბრისა.

8. სოციალისტური შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბ-
ლიკურმა კომისიამ:

ა) სოციალისტური შეჯიბრების პირობების შესაბამისად გა-
უგზავნოს რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებს
სოციალისტური შეჯიბრების შესახებ წარმოსადგენი ცნობების
ფორმა, შეიმუშაოს სკოლებისათვის, სკოლა-ინტერნატებისათვის,
საღამოს სკოლებისა და სკოლამდელი დაწესებულებებისათვის ანა-
ლოგიური ცნობების ფორმა და უზრუნველყოს მათი აღვილებზე
დაგზავნა მიმღინარე წლის 1-ლ ივნისამდე;

ბ) სისტემატური კონტროლი და ხელმძღვანელობა გაუწიოს
აღებულ ვალდებულებათა შესრულების მიმღინარეობას, პერიო-
დულად მოისმინოს ინფორმაციები აღვილებიდან და საჭიროების
შემთხვევაში საკითხი შეიტანოს კოლეგიასა და პრეზიდიუმზე გან-
სახილველად;

გ) 1980 წლის 10 ნოემბრამდე დააჯამოს სოციალისტური შე-
ჯიბრების შედეგები და განსახილველად წარუდგინოს განათლების
სამინისტროს კოლეგიასა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომი-
ტეტის პრეზიდიუმს.

9. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. თ. ჩიტაძე) ბიუ-
გეტში გაითვალისწინოს საჭირო თანხები სოციალისტურ შეჯიბრე-
ბაში გამარჯვებული ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლე-
ბის განყოფილებების, სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საღამოს
(ცვლიანი) სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებუ-
ლებებისა და მასშიავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების კო-
ლექტივების ფულადი პრემიით დაჯილდოებისათვის.

10. გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქციამ (ამხ. ნ. შვე-
ლიძე) გამოაქვეყნოს ეს დადგენილება და შემდგომში პერიოდუ-
ლად გააშუქოს რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემაში
გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების მიმღინარეობა.

11. კომიტეტი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს მიზანების საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს (ამს. კ. სუჭაშვილი) და პროფესიული რესპუბლიკური კომიტეტის საწარმოო მუშაობისა და ხელფასის განყოფილებას (ამს. ა. უორუოლაძე).

საქართველოს სსრ განათლების განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიული რის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე

ო. დ. ჩინელაძე

დ. მ. იოსელიანი

დამტკიცებულია საქართველოს სსრ განათლების, სამინისტროს კოლეგიისა და პროფესიის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1979 წლის 23-25 იანვრის გადაწყვეტილებით

რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებებს შორის მუშაობის, ეფექტური რაიონებისა და ხარისხის ამაღლებისათვის, მეათე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშავთა პროფესიის რესპუბლიკური კომიტეტი აწყობენ რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებების რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებას პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის ეფექტური ანობრისა და ხარისხის ამაღლების, მეათე ხუთწლედის დავალებათა შესრულებისათვის.

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ სახალხო განათლების საქალაქო და რაიონული განყოფილებები, მათში შემავალი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საღამოს სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების კოლექტივები.

სოციალისტური შეჯიბრების მიზანია. სახალხო განათლების ორგანოების, სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების კოლექტივების, პროფესიის რაიონიზაციების, საწარმოო კოლექტივების, ფართო საზოგადოებრიობის ქრისტიანული საყოველთაო საშუალო განათლების შემდგომი განვითარებისა და სრულყოფისათვის სკვპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა და „წარმოების ეფექტურიანობისა და მუშაობის ხარისხის ამაღლებისათვის, მეათე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის სრულიად საქავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შესახებ“ სკვპ ცენტრალურ-

რი კომიტეტის, სსრკ მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოების და საკავშირო ალკე ცენტრალური კომიტეტის და „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის და შრომისათვის მათი მომზადების შემდგომი სრულყოფის შესახებ“ სკპ ცკ და სსრკ მინისტრთა საბჭოს დაღვენილებათა შესაბამისად.

1. სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული ადგიოვლებიან რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებები, რომლებიც უფრო მაღალ შედეგებს მიაღწევენ შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

— საყოველთაო-სავალდებულო საშუალო განათლების განხორციელება; ახალგაზრდობის ჩაბმა ყველა ფორმის საშუალო განათლებაში;

— სკოლებისა და განანგრძლივებული დღის ჯგუფების მოსწავლეთა, სკოლამდელი დაწესებულებების კონტინგენტის სახალხო-სამეცნიერო გეგმის შესრულება;

— საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაკომპლექტების გეგმის შესრულება;

— სახელმწიფო კაბინაბანდებათა ხარჯზე სკოლების, ინტერნატების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების მშენებლობის გეგმის შესრულება;

— სასკოლო შენობების, საკლასო და ჯგუფის ოთახების მიშენების, სასწავლო კაბინეტების, სასპორტო და სააქტო დარბაზების, სასაღილოებისა და სათავსოების მშენებლობა;

— განათლების ყველა დაწესებულებაში მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდისათვის პირობების გაუმჯობესება; სასწავლო კაბინეტების შექმნა, სასწავლო მოწყობილობითა და სასწავლო-თვალსაჩინოებით აღმურვა და მათი ეფექტიანად გამოყენება; სახელმძღვანელოების, სამეცნიერო-მეთოდური და მხატვრული ლიტერატურის საბიბლიოთეულო ფონდების შექმნა;

— მოსწავლეთა შორის კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის, კომკავშირული ორგანიზაციებისა და პიონერული საქმიანობის გაუმჯობესება;

— მოსწავლეთა შრომითი სწავლების, აღზრდის, პროფორიენ-

ტაციისა და ტექნიკური შემოქმედების ორგანიზაცია; სასკოლო სამსახურის ხელოსნოების, ავტოსაქმის, შრომის მომსახურების კაბინეტებისა და სხვა სხვათა მოწყობა, მოსწავლეთა ჩაბმა სხვადასხვა შრომით გაერთიანებებში;

— ქალაქის სკოლების უფროსებულასელთა სასოფულო-სამეცნიერო სამუშაოებში ჩაბმის ორგანიზაცია;

— სახალხო მეცნიეროების სხვადასხვა დარგებში, განსაკუთრებით მატერიალური წარმოების სფეროში, ყველა იმ საშუალო ზოგადისაგანმანათლებლო სკოლადამთავრებულთა მუშაობაში ჩაბმა, რომლებიც სწავლის არ აგრძელებენ;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებების რიცხვის ზრდა, რომელთაც წრები და მოსწავლეთა სხვა გაერთიანებები აქვთ ტერიტორიის ეკონომიკური პროფილის გათვალისწინებით;

— სკოლებში, სკოლამდელ და სკოლისგარეშე დაწესებულებებში ბავშვებთან გამაჯანსაღებელი მუშაობის და ზაფხულის პერიოდში მოსწავლეთა დასვენების ორგანიზაცია;

— სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების პედაგოგიური და ხელმძღვანელი კადრების ხარისხსობრივი შემადგენლობის გაუმჯობესება, მასწავლებლების, აღმზრდელების, ტექნიკური და სხვა წრების ხელმძღვანელთა, მეთოლისტების, მწერლნელ-მასწავლებელთა, მუსიკალურ ხელმძღვანელთა და სხვა მუშავთა კვალიფიკირის ამაღლების გეგმის შესრულება და მისი ხარისხის გაუმჯობესება;

— სკოლების, ინტერნატების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებებისათვის კაპიტალური რემონტის ჩატარება;

— პროფექციკურ სასწავლებლებში მე-9 კლასის მოსწავლეთა გეგმის შესრულების მდგრმარეობა;

— განათლების დაწესებულებებში შრომის დაცვისა და სანიტარულ-ჰიგიენური მოთხოვნების დაცვის მდგრმარეობა;

— მცირეწლოვანთა სამართალდაზღვევების შემცირება;

— სახალხო განათლების ლონისძიებებზე ასიგნებული თანხების შესრულება.

II. შეგიძლებაში გამარჯვებულთა წახალისება

მუშაობის ეფექტიანობისა და ხარისხის ამაღლებისათვის, მეა-

თე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის რესპუბლიკური სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული სახალისურო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებების და მათში შემავალი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვის სახლების, საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების კოლექტივების დასაჯილდოებლად დაწესებულია საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს და პროფესიულის რესპუბლიკური კომიტეტის 10 გარდამავალი წითელი დროშა დიპლომებით და პირველი ფულადი პრემიით. აქედან: ქ. თბილისის რაიონებისათვის — 1, აფხაზეთისა და ქვერის ასსრ და სამხრეთ ოსთავის ეტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქებისათვის თითო გარდამავალი წითელი დროშა დიპლომებით და პირველი ფულადი პრემიით.

ასევე მუშაობის ეფექტიანობისა და ხარისხის ამაღლებისათვის, მეათე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის გაშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებისათვის რესპუბლიკის ერთი საქალაქო განათლების განყოფილება და სოფლის სკოლის მუშაობის პირობების გაუმჯობესებისათვის გშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებისათვის ორი რაიონის განათლების განყოფილება ჯილდოვდება სსრ კავშირის განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფესიულის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშით, დიპლომითა და ფულადი პრემიით.

სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულ სახალხო განათლების განყოფილებებისათვის გარდამავალი წითელი დროშითა და დიპლომების გადაცემა, ხდება სახეიმო ვითარებაში აქტივებზე, პასწავლებელთა საქალაქო და რაიონულ კონფერენციებზე და აღსასკომების სესიებზე, საზოგადოებრივი და სამეურნეო ორგანიზაციების ფართო მონაწილეობით — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და პროფესიულის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრთა მიერ.

რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების მი-

ხედვით პრემიით გილდოვდებიან ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლური კულტურული ფესტივალი, ბის, სკოლა-ინტერნატების, საღამოს სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების, სახალხო განათლების რაიონული და საქალაქო განყოფილებების, აგრეთვე სხვა მუშაკები, რომლებიც მონაწილეობას ღებულობდნენ მოსწავლეთა სწავლებასა და აღზრდაში, გახათლების დაწესებულებათა სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებაში.

ფულადი პრემიები განისაზღვრება სსრკ შრომის სახელმწიფო კომიტეტისა და საკავშირო პროფსაბჭოს 1978 წლის 9 მარტის № 70-34-20 დადგენილების შესაბამისად.

შეჯიბრებაში წარჩინებულ მუშაკთა ინდივიდუალური პრემიებისათვის სახალხო განათლების განყოფილებები და პროფესიონალის კომიტეტები გასცემენ დარიცხულ პრემიას 2.000 მანეთამდე — 100%-ით, ხოლო 2.000 მანეთს ზევით 70%-მდე. პრემიის დანარჩენი თანხა მოხმარდება სახალხო განათლების მუშაკთა კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების გაუმჯობესებას. ერთი მუშაკის პრემიის მინიმალური ოდენობა არ უნდა იყოს მისი თვიური განაკვეთის (სარგოს) 10%-ზე ნაკლები.

ფულადი პრემიის გაცემა ხდება სახსრების ხარჯზე, რომელიც გათვალისწინებულია სსრკ მინისტრთა საბჭოსა და საკავშირო პროფსაბჭოს 1977 წლის 5 ივლისის № 604 დადგენილების № 4 დანართის მიხედვით.

— სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული ქალაქის (რაიონის) განათლების განყოფილებებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ფონდიდან გამოყოფა თითო მსუბუქი ავტომანქანა ინდივიდუალურ პირთათვის ნაღდ ანგარიშზე შესასყიდად;

— სახალხო განათლების ორგანოებისა და პროფესიონალის კომიტეტების წარმომადგენელი, მასალების შესაბამისად, სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული რაიონებისა და ქალაქების განათლების ორგანოების, სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლების, საღამოს სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების პედაგოგიური კოლექტივების წარმომადგენლები და სხვა მუშაკები, პროფესიონული აქტივი, პარტიული, საბჭოთა და კომკავშირული ორგანიზაციების, აგრეთვე საწარმოების,

დაწესებულებების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობის განვითარება
ბის წარმოშიდგენლები, რომლებმაც ყოველმხრივი დახმარება გვაძლევათ
წიეს სკოლებს, სკოლა-ინტერნატებს, სალამოს სკოლებს, სკოლამ-
დელ და სკოლისგარეშე დაწესებულებებს სოციალისტური შეჯიბ-
რებით ნაჯისრ ვალდებულებათა შესრულებაში — ჭილდოვდებინ
საქართველოს სსრ გრძათლების სამინისტროსა და პროფესიონალის
რესპუბლიკური კომიტეტის საპატიო სიგელებით და „სახალხო გა-
ნათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნებით.

დამტკიცებულია საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და პროფესიულის რესუბლიკური კომიტეტის მიერ 1979 წლის 23-25 იანვრის გადაწყვეტილებით

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებს, სკოლა-ინტერნატებს, საბავშვო სახლებს, საღამოს (ცვლიან) და დაუსწრებელ სკოლებს, სკოლამდელი აღზრდის, სკოლისგარეშე დაწესებულებებსა და მასწავლებელთა დახმარებელის ინსტრუტებს შორის მუშაობის ეფექტიანობისა და ხარისხის ამაღლებისათვის და მეათე ხუთწლების დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

I. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო და რვაწლიანი სკოლები.

სოციალისტური შეჯიბრების მიზანია ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების კოლექტივების, პროფესიულის კომიტეტების, საჭარმოო კოლექტივების, კოლეგიალურობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და ფართო საზოგადოებრიობის აქტივიზაცია სკკპ 25-ე ყრილობის გადაწყვეტილებების შექმნების სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1977 წლის 22 დეკემბრის დადგენილების „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სწავლებისა და იღზრდის და შრომისათვის მათი მომზადების შემდგომი სრულყოფის შესახებ“ და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1976 წლის 7 სექტემბერს № 85 ბრძანების „სკოლის საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმების შესახებ“ სრულყოფილად განხორციელებისათვის.

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

— სკოლის შენობის მოვლა-პატრონობა, კაპიტალური და

მიმდინარე სარემონტო სამუშაოების დროულად და ხარისხიანდაგებით
ჩატარება, სკოლის ზამთრისათვის მზადყოფნა, სანიტარულ-ჰიგიე-
ნური პირობების დაცვა.

— საყოველთაო-სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების კანო-
ნის შესრულება, სასკოლო ინტერნატის არსებობა, გახანგრძლივე-
ბული დღის ჯგუფების ორგანიზაცია, ბავშვთა ტრანსპორტით მი-
მოსვლა სკოლაში, ცხელი კერძებით კვების ორგანიზაცია, მეორე
ცვლაში მომეცადინე მოსწავლეთა რიცხვის შემცირება, ავადმყოფი
ბავშვების ბინაზე მეცადინეობა, სკოლის მიკრორაიონში მცხოვრე-
ბი ფიზიკური და გონიერივი ნაკლის მქონე ბავშვების სპეციალურ
სკოლა-ინტერნატში ჩაბმა;

— ახალგაზრდობის საყოველფაო-სავალდებულო საშუალო
განათლების უზრუნველყოფა, რვაკლასდამთავრებულ მოსწავლეთა
მეცხრე კლასებში, პროფესიულ-ტექნიკურ და საშუალო სპეცია-
ლურ დაწესებულებებში ჩაბმა, პროფორიენტაციული მუშაობა,
პროფორიენტაციის კაბინეტის ან კუთხის არსებობა;

— სწავლების კაბინეტურ სისტემაზე გადასვლის უზრუნველ-
ყოფა, სასწავლო კაბინეტების, სახელოსნოების ტექნიკური საშუა-
ლებებითა და ოვალსაჩინოებით აღჭურვა, უსაფრთხოების ტექნი-
კის დაცვა, სასწავლო-საცდელი ნაკვეთის მდგომარეობა;

— სკოლის იდეულ-აღმზრდელობითი მუშაობის მდგომარეობა;

— ოლიმპიადებში, შემოქმედებით კონფერენციებში მონა-
წილეობის მიღება, ფაკულტატური და გაღრმავებული სწავლების
ეფექტური გამოყენება, ტექნიკური შემოქმედებისა და სასოფლო-
სამეურნეო პრაქტიკული მუშაობის ორგანიზაცია, მილიციის ბავ-
შვთა ოთახებში აღრიცხვაზე აყვანილ მოსწავლეთა რაოდენობისა
და სამართალდარღვევის ფაქტების სიმცირე, სკოლის საბიბლიო-
თეკო ფონდის მდგომარეობა;

— მოსწავლეთა შრომითი აღზრდა, შრომითი აქტიურობა,
მონაწილეობა მონაწილეობა საზოგადოებრივ სასარგებლო და სა-
წარმოო შრომაში, საზაფხულო პრაქტიკული სამუშაოების ორგანი-
ზაცია, შეფეხთან თანამშრომლობა;

— ფიზიკური და სამხედრო-სპორტული მომზადების დონე და
მასიურობა, მშობლების კომპლექსის ნორმების ჩაბარება, მონაწილეობა

შეჯიბრებებში, ლაშქრობებსა და სამხედრო-სპორტულ ღონისძიებებში;

— პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის ეფექტურობა, მასწავლებელთა, კლასის ხელმძღვანელთა, ილმზრდელთა კვალიფიკაციის ამაღლების საქმეში ჩატარებული მუშაობა, მასწავლებელთა დახმაროვნების ინსტიტუტებთან და უმაღლეს სასწავლებლებთან არსებული პედაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის ამაღლების პერსპექტივული გეგმის შესრულება, მასწავლებელთა დაუსწრებელ სწავლებაში ჩაბმა, სოფლის მასწავლებლებისათვის კანონმდებლობით არსებული შეღავათების უზრუნველყოფა;

— მოსწავლეთა ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის, მათი ინტერესების დაცვის საქმეში ჩატარებული მუშაობა, სამედიცინო შემოწმების განხორციელება. ხანდარსაჭინააღმდეგო უშიშროების წესების დაცვა, უბედური შემთხვევების აცილების მიზნით მიღებული ზომების გატარება, მოსწავლეთა მშობლებთან მუშაობა, სკოლის როლი რაიონში, როგორც ბავშვთა ოზრდის მაორგანიზებელი ცენტრისა.

II. სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო საწლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების (სკოლების) სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო და რეაქტუანი სკოლა-ინტერნატები, საბავშვო სახლები და სპეცსკოლა-ინტერნატები (სკოლები).

სოციალისტური შეჯიბრების მიზანია განათლების დარგში სკკპ 25-ე ყრილობის გადაწყვეტილებათა სარეალიზაციოდ ზოგად-საგანმანათლებლო სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სპეცსკოლა-ინტერნატების პედაგოგიური კოლექტივებისა და მომსახურე პერსონალის დარაზმა, მათი მუშაობის გაძლიერება სკკპ ცდ და სსრკ მინისტრთა საბჭოს 1977 წლის 22 დეკემბრის № 1111, სსრკ მინისტრთა საბჭოს 1975 წლის 17 იანვრის № 50 და 1977 წლის 1 დეკემბრის № 1040 დადგენილებების ცხოვრებაში განხორციელებისათვის.

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

— სკოლის შენობის მოვლა-პატრონობა, საკლასო და საწოლი ოთახების, დერეფნებისა და რეკრიაციების გაფორმება, კაპიტალური და მიმღინარე რემონტებისა და სარემონტო სამუშაოების დროულად და ხარისხიანად ჩატარება. სკოლის ზამთრისათვის მზადყოფნა, სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების დაცვა;

— ახალგაზრდობის საყოველთაო-სავალდებულო საშუალო განათლების უზრუნველყოფა, მოსწავლეებთან პროფორიენტაციული მუშაობის ჩატარება, პროფორიენტაციის კაბინეტის ან კუთხის მოწყობა;

— სწავლების კაბინეტურ სისტემაზე გადასცლის უზრუნველყოფა, სასწავლო კაბინეტებისა და სასწავლო სახელოსნოების აღჭურვა ხელსაწყო-იარაღებითა და სწავლების ტექნიკური საშუალებებით, თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალებით, უსაფრთხოების ტექნიკის დაცვა, სასწავლო-საცდელი ნაკვეთის, დამხმარე მეურნეობების მდგომარეობა;

— სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლების, სპეციალური სკოლა-ინტერნატების (სკოლების), ეზოების კეთილმოწყობა, მწვანე ნარგავების გეგმიანად გაშენება, მათი გახარება და აგროტექნიკური წესების სისტემატური გატარება;

— სანიტარული კვანძების, ცენტრალური გათბობის სისტემის, წყალსადენ-კანალიზაციისა და ელექტროგაყვანილობის სრულ წესრიგში დაცვა;

— ინტერნატული ტიპის დაწესებულებებში აღსაზრდელთა იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის მდგომარეობა;

— ოლიმპიადებში, შემოქმედებით კონფერენციებში, მხატვრულ თვითმოქმედებაში, სპორტულ შეჯიბრებებში მოპოვებული წარმატებები, ფაკულტატიური და გალრმავებული სწავლების ეფექტური გამოყენება, ტექნიკური შემოქმედებისა და სასკოლო-სამეცნიერო პრაქტიკული მუშაობის ორგანიზაცია, მილიციის ბავშვთა ოთახებში აღრიცხვაზე აყვანილ მოსწავლეთა რაოდენობისა და სამართალდარღვევის ფაქტების სიმცირე, საბიბლიოთეკო ფონდის მდგომარეობა;

— მოსწავლეთა შრომითი აღზრდა, მოსწავლეთა მონაწილეო-

ბა საზოგადოებრივად სასაჩვენებლო და საწარმოო შრომაში, ქადაგთა შეცხლო პრაქტიკული სამუშაოების ორგანიზაცია, შეფებთან თანამშრომლობა;

— ფიზიკური და სამხედრო-სპორტული მომზადების ღონე და მასობრიობა, მშო-ს კომპლექსის ნორმატივების ჩაბარება, მონაწილეობა შეჯიბრებაში, ლაშქრობებსა და სამხედრო-სპორტულ ღონისძიებებში;

— პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის ეფექტურობა, მასწავლებელთა, კლასის ხელმძღვანელთა, აღმზრდელთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ჩატარებული მუშაობა, მასწავლებელთა დახმარების ინსტიტუტებთან და უმაღლეს სასწავლებლებთან არსებული პედაგოგიური კურსების მუშაობაში აღმზრდელებისა და მასწავლებლების გეგმიურად ჩაბმა, მასწავლებელთა დაუსწრებელ სწავლებაში ჩაბმა, სოფლის მასწავლებლების კანონმდებლობით არსებული შეღავათებით უზრუნველყოფა;

— მოსწავლეთა ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის, მათი ინტერესების დაცვის მიზნით ჩატარებული მუშაობა, სამედიცინო შემოწმების განხტრულება, ხანძარსაწინააღმდეგო უშიშროების წესების დაცვა, უცედური შემთხვევების აცილების მიზნით ზომების გატარება.

III. საღამოს (ცვლიანი) და დაუსწრებელი სკოლების რესაუბლივური სიცოდულისტური შეჯიბრების პირობები

სიცოდულისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის საღამოს (ცვლიანი): და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო. საშუალო სკოლები.

სიცოდულისტური შეჯიბრების მიზანია საღამოს და დაუსწრებელი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების კოლექტივების, პროფესიულის კომიტეტების საწარმოო კოლექტივების, კოლეგიურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების აქტივიზაცია სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1977 წლის 22 დეკემბრის დადგენილების „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის და შრომისათვეის მათი მომზადების შემდგომი სრულყოფის შესახებ“ და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს

1976 წლის 6 აპრილის დადგენილების „რესპუბლიკაში მომუშავებელითა ახალგაზრდობის საშუალო განათლების მდგრმარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“ განუხრელად განხორციელების საქმეში.

ხოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

— 16-29 წლის ასაკის სახალხო მეურნეობაში დასაქმებული ახალგაზრდობის საყოველთაო საშუალო განათლების უზრუნველყოფა;

— შრომასთან სწავლის შეთავსების პირობების შექმნა. ამ მიზნით სწავლების რეჟიმის და ფორმების სრულყოფა, სწავლების ეფექტურობისა და მოსწავლეთა ცოდნის დონის ამაღლება, მეორეწლიანობის შემცირება, შინასასეოლო კონტროლის მდგრმარეობა, მოსწავლეთა კონტინგენტის გეგმის შესრულება;

— სწავლებაში ჩაბმულ მოსწავლეთა შენარჩუნება სწავლის დამთავრებამდე, განოესვის აღმოფხვრა, მერვე და, მეთერთმეტე კლასების დამთავრება;

— გაკვეთილების გაცდენის და მათი გამომწვევი მიზეზების აღმოფხვრა;

— სკოლის შენობის და ეზოს გაფართოება და მოვლა-პატრონობა, კაპიტალური და მიმდინარე რემონტის ხარისხიანად და დროულად ჩატარება, ზამთრისათვის მომზადება, სანიტარულ-ჰიგიენური რეჟიმის დაცვა;

— სწავლების კაბინეტურ სისტემაზე გადასვლის უზრუნველყოფა, სასწავლო კაბინეტების აღჭურვა სწავლების ტექნიკური საშუალებებითა და თვალსაჩინო მასალით. შოსწავლეთა მომარაგება სახელმძღვანელოებითა და სასწავლო ნივთებით, უსაფრთხოების ტექნიკისა და ხანძარსაწინააღმდეგო უშიშროების დაცვა;

— მოსწავლეთა ტრანსპორტით გადაყვანის უზრუნველყოფა, კვების ორგანიზაცია;

— იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობა სკოლაში, კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობა, სასკოლო თვითმმართველობის მუშაობის ორგანიზაცია, სამართალდარღვევის შემთხვევების აღკვეთა, სკოლის საბილიოთებულ ფონდის ზრდა; საწარმოებთან და მშობ-

ლებთან ურთიერთობა, ერთობლივი ღონისძიებები, მომუშავე მოსწავლეთა მატერიალური და მორალური სტიმულირება;

— მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლება; სოფლის მასწავლებლებისათვის კანონმდებლობით არსებული შეღავათების უზრუნველყოფა;

— სასკოლო დოკუმენტაცია და გეგმიანობა.

IV. სკოლამდელ დაწესებულებებს შორის რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის სკოლამდელი დაწესებულებები.

სოციალისტური შეჯიბრების მიზანია რესპუბლიკაში სკოლამდელი აღზრდის სრულყოფის საქმეში სკოლამდელ დაწესებულებათა კოლექტივების, პროფესიის კომიტეტების, საწარმოო კოლექტივების, კოლეგიურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და ფართო საზოგადოებრიობის აქტივიზაცია სკკპ XXV ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესრულებისა და სსრ კავშირის განათლების და სსრ კავშირის განმრთელობის დაცვის სამინისტროების 1975 წლის 29 აგვისტოს № 117/795 ერთობლივი ბრძანების „სკოლამდელ დაწესებულებებში ბავშვთა აღზრდის, განმრთელობის დაცვისა და დაავადებათა შემცირების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“ სრულყოფილად განხორციელებისათვის.

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

— სკოლამდელი დაწესებულებების. შენობების მოვლა-პატ-რონიანია, კაპიტალური და მიმდინარე რემონტებისა და სარემონტო სამუშაოების დროულად და ხარისხიანად ჩატარება;

— ეზოების კეთილმოწყობა, გამწვანება, სპორტული იარაღების, სათამაშო დანადგარების შეძენა-დამონტაჟება და მათი მიზნობრივად გამოყენება;

— სკოლამდელი დაწესებულებების უზრუნველყოფა დგამ-ავევით, სასწავლო ნივთებით, სათამაშოებით;

— შიდამეთოდური კაბინეტების მოწყობა, თვალსაჩინო და მეთოდური ლიტერატურით უზრუნველყოფა და მათი გამოყენება

სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ეფექტიანობის ამაღლები-
სათვის;

— ბავშვის სკოლისათვის მომზადების მიზნით სკოლასთან ერ-
თად გატარებული ღონისძიებები (პედსაბჭოს სხდომებზე, სემინა-
რებზე, პედაგოგიურ კითხვებსა და აგვისტოს თაობირებზე წაკი-
თხული მოხსენებების თემატიკა) და მათი შედეგები;

— „აღმზრდის პროგრამის“ ჩეალიზაცია, ბავშვთა გონიერივი,
ფიზიკური, ესთეტიკური, ზნეობრივი და შრომითი აღმზრდის მდგო-
მარეობა სკოლამდელ დაწესებულებებში;

— თამაშის ორგანიზაცია, თვითნაკეთი სათამაშოების დამზა-
დება და მათი გამოყენება;

— დღის რეჟიმის დაცვა;

— ბავშვთა კვების სწორი ორგანიზაცია;

— ბავშვთა გაჯანსაღებისათვის გატარებული ღონისძიებები
(საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის შედეგები);

— ბავშვ-დღეთა გეგმის შესრულება;

— სანიტარულ-ჰიგიენური მდგომარეობა;

— სამედიცინო მომსახურების ხარისხი, დავადებათა შემცი-
რების მდგომარეობა სკოლამდელ დაწესებულებებში;

— აღმზრდელთა პედაგოგიური კვალიფიკაციისა და იდეურ-
პოლიტიკური მომზადების მიზნით გატარებული ღონისძიებები
(კურსები, სემინარები, თვითგანათლება);

— მუშაობის მდგომარეობა;

— შრომის უსაფრთხოების მდგომარეობა; ხანძარსაწინააღმ-
დეგო ღონისძიებების გატარება.

V. რესპუბლიკის სკოლისგარეშე დაწესებულებებს შორის
სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ საქართველოს
სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის სკოლისგარეშე დაწესე-
ბულებები.

სოციალისტური შეჯიბრების მიზანია სკოლისგარეშე დაწესე-
ბულებების მუშაობის ყოველმხრივი სრულყოფა, მოზარდი თაობის
კომუნისტური აღმზრდის საქმეში მათი როლის ამაღლება, სკოლის,
კომკავშირის, ვ. ი. ლენინის სახელობის საკავშირო პიონერული

ორგანიზაციის შესახებ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიი-
სა და საბჭოთა მთავრობის გადაწყვეტილებების შუქჲე სასკოლო
პიონერული და კომკავშირული ორგანიზაციების, მოსწავლეთა კო-
მიტეტების მუშაობის გაძლიერება.

სოციალისტური შეჯიბრების ძირითადი მაჩვენებლები

სკოლისგარეშე დაწესებულებების მატერიალურ-ტექნიკური
ბაზის განვითარება;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებების ორგანიზაციულ-მასობ-
რივი, საინსტრუქციო-მეთოდური; წრეობრივი და საკლუბო მუშაო-
ბის ღონის ამაღლება. ბავშვებთან და მოზარდებთან კლასგარეშე
მუშაობის ყველა ფორმის შემდგომი, გაუმჯობესება და განვითარე-
ბა. მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკურ, ზნეობრივ აღზრდაში სკო-
ლისგარეშე დაწესებულებათა კოლექტივების როლის გაძლიერება;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებათა აქტიური მონაწილეობა
მოსწავლეთა ღრმა და მყარი ცოდნისათვის ბრძოლაში. მოსწავლე-
თა ინიციატივისა და თვითმოქმედებისადმი სწრაფვის გასაღივებ-
ლად საწრეო, საკლუბო და მასობრივი მუშაობის ფორმებისა და
მეთოდების გამოყენება;

— კომკავშირის კომიტეტებთან, პიონერთა ორგანიზაციის
საბჭოებთან, წარმოებების, მშენებლობების, კოლმეურნეობების,
საბჭოთა მეურნეობების, დაწესებულებების კოლექტივებთან, სა-
მეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებთან სკოლისგარეშე დაწესებულე-
ბების ურთიერთყავშირის განმტკიცება;

— წრეების, კლუბებისა და სეცუიების მეცადინეობებში იმ
ბავშვთა და მოზარდთა ჩაბმა, რომლებიც მოითხოვენ განსაკუთრე-
ბულ პედაგოგიურ ყურადღებას;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებათა საინსტრუქციო-მეთოდუ-
რი მუშაობის ღონის ამაღლება; სკოლის კომკავშირული და პიონე-
რული ორგანიზაციებისადმი დახმარების გაწევა საკავშირო ლენი-
ნური ჩათვლების, საკავშირო პიონერული მარშის — „საბჭოთა
ქვეყნის პიონერები ლენინის საქმის ვართ ერთგულები“, საკავში-
რო სპორტული კომპლექსის „მზად ვარ შრომისა და თავდაცვისათ-
ვის“, საკავშირო ექსპედიციის — „სსრკ ჩემი სამშობლოა“ პროგ-
რამის შესრულებაში;

— სხვადასხვა კატეგორიის პიონერულ აქტივთან მუშაობრივი სამსახურის სისტემისა და შინაარსის სრულყოფა;

— მოსწავლეთა ასაკობრივი თავისებურებების გათვალისწინება, წრეებში, კლუბებსა და სექციებში უფროსკლასელთა ჩაბმა, უფროსკლასელთა, სტუდენტთა და წარმოებაში დასაქმებულ კომკავშირელთა რიგებიდან საზოგადოებრივი ინსტრუქტორების გამოყოფა, მათი მომზადება და ფართოდ გამოყენება;

— მუშაობის დაუსწრებელი ფორმების განვითარება;

— მოსწავლეთა თავისუფალი დროის ორგანიზაციის გაუმჯობესება;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებების მონაწილეობა საზაფხულო ბანაკების ორგანიზაციაში;

— სკოლისგარეშე დაწესებულებების მონაწილეობა მასობრივი ღონისძიებების, შეკრებების, ზეიმების, დათვალიერებების, ფესტივალების, ოლიმპიადების, შეჯიბრებების, სამხედრო-სპორტული თამაშების, კონკურსების, გამოფენების, ოქტომბრელთა კვირეულის, ბავშვთა და მოზარდთათვის წიგნის, მუსიკის, ფილმის, მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების კვირეულის ჩატარებაში;

— პედაგოგიურ კადრებთან მუშაობა, მათი იდეურ-პოლიტიკური და პროფესიული ოსტატობის დონის ამაღლება.

VI. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების სოციალისტური შეჯიბრების პირობები

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში მონაწილეობენ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, თბილისის, ქუთაისის და თელავის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების კოლექტივები.

სოციალისტური შეჯიბრება ტარდება პედაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის მუშაობის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით.

— რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულებად ჩაითვლებიან ის კოლექტივები, რომლებიც გეგმას და აღებულ სოციალისტურ ვალდებულებებს დროულად და ხარისხიანად შეასრულებენ და მიაღწივენ საუკეთესო შედეგებს მუშაობის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით;

— სახალხო მეურნეობის გეგმის მაღალეფექტური შესრულებული ბა, პედაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება შიდა რეზიურვების გამოვლენის, მათი მთლიანი გამოყენებისა და მუშაობაში მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების სამეცნიერო ძალების ფართო მოზიდვის საფუძველზე; ლექტორთა კადრებთან მუშაობის სისტემა;

— მეთოდურ დაწესებულებათა კადრების იდეური, მეცნიერული და მეთოდური დონის ზრდა;

— პედაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის ამაღლების სისტემაში სასწავლო დაწესებულებების აქტივიზაცია; კვალიფიკაციის ამაღლების პედაგოგიურ პროცესში შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის დანერგვა; პედაგოგიური კადრების კვალიფიკაციის ამაღლების სასწავლო პროცესში სწავლების ტექნიკურ საშუალებათა დანერგვა;

— მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების კოლექტივებსა და მათ მომსახურებაში მყოფ განათლების დაწესებულებებში იდეურ-პოლიტიკური მუშაობის დონის ამაღლება;

— სოფლის მასწავლებელთა სამეცნიერო-პედაგოგიური მომსახურების ორგანიზაცია, მათთვის ყოველმხრივი დახმარების აღმოჩენა; სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის სრულყოფისათვის სწავლების ახალი (პროგრესული) მეთოდების დაუფლებაში უმაღლესი სასწავლებლების, პედაგოგიური სასწავლებლების, პედაგოგიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის, პედაგოგიურ საზოგადოებათა განყოფილებებისა და საზოგადოება „ცოდნის“ მოზიდვა;

— მოწინავე პედაგოგიური გამოცდილების შესწავლა, განხოვადება და პროპაგანდა, მოწინავე გამოცდილების მუდმივმოქმედი გამოფენების ორგანიზაცია. რესპუბლიკური (საოლქო) გაზეთებისა და პედაგოგიური უურნალების ფურცლებზე სკოლების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გამოცდილებიდან განზოგადებული მასალების გამოქვეყნება, იდგილებზე მოწინავე გამოცდილების ორგანიზაცია, სკოლების პრაქტიკაში პედაგოგიური მეცნიერების მიღწევათა დანერგვა;

— ატესტაციის დროს რეკომენდაციამიღებული მასწავლებლებისათვის დახმარების გაწევა ამ რეკომენდაციების შესასრულებ-

ლად, მიზნობრივი სემინარების, კონსულტაციებისა და ა. შ. ფინანსთა
განიხაცია:

— რაიონული და საქალაქო მეთოდური კაბინეტებისადმი
დახმარების სრულყოფა;

— მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების სასწავლო-
მატერიალური ბაზის განმტკიცება.

შეჯიბრების შედეგების დაჯამებისას გათვალისწინებული იქ-
ნება: მსმენელთა და თანამშრომელთა სასწავლო, შრომის დისკი-
ლინის, შრომისა და უსაფრთხოების ტექნიკის დაცვის, აგრეთვე
მათი შრომის, ყოფა-ცხოვრებისა და დასვენების მდგომარეობა.

მორალურ-მატერიალური წახალისების ღონისძიებები

მუშაობის ეფექტიანობისა და ხარისხის ამაღლებისათვის მეა-
თე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესასრულებლად სახალ-
ხო განათლების სისტემაში რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბ-
რებაში გამირჩვებული კოლექტივების დასავილდოებლად დაწესე-
ბულია:

I. რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებისათვის

— სსრ კავშირის განათლების სამინისტროსა და განათლების,
უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაქთა
პროფესიონალური კომიტეტის 3 გარდამავალი წითელი
დროშა (აქედან 1 ქალაქის განათლების განყოფილებისათვის, 2 რაი-
ონის განათლების განყოფილებისათვის სოფლის სკოლის მუშაო-
ბის პირობების გაუმჯობესებისათვის);

— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და განათ-
ლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუ-
შაქთა პროფესიონალური რესპუბლიკური კომიტეტის 10 გარდამავალი
წითელი დროშა, დიპლომებით და პირველი ფულადი პრემიით
(აქედან ქ. თბილისის რაიონებისათვის — 1, აფხაზეთისა და აჭარის
ასსრ და სამხრეთ ოსეთის აგტონომიური ოლქის რაიონებისა და
ქალაქებისათვის თითო გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომე-
ბით და ფულადი პრემიით).

II. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის

— საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პროფსაბჭოს და საქართველოს ალკ ცენტრალური კომიტეტის ერთი გარდამავალი წითელი ღროშა დიპლომით;

— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშავთა პროფესიირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის 87 დიპლომით პირველი ფულადი პრემიით.

(რაიონებიდან და ქალაქებიდან თითო სკოლა, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ და სამხრეთ ოსეთის რაიონებისა და ქალაქების სკოლების ჩათვლით).

III. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლებისათვის

— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი გარდამავალი წითელი ღროშა დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით;

— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიირის რესპუბლიკური კომიტეტის ერთი დიპლომი პირველი ფულადი პრემიით.

IV. საღამოს (ცელიანი) და დაუსწრებელი სკოლებისათვის

— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიირის რესპუბლიკური კომიტეტის ერთი გარდამავალი წითელი ღროშა დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით.

V. სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისათვის

— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი გარდამავალი წითელი ღროშა დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით;

— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი დიპლომი პირველი ფულადი პრემიით.

VI. სკოლისგარეშე დაწესებულებებისათვის

— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიული კავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ორი გარდამავალი დროშა, დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით, აქცენტი ერთი ქალაქებისათვის და ერთი რაიონებისათვის.

VII. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებისათვის

— საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიული კომიტეტის ერთი გარდამავალი წითელი დროშა, დიპლომით და პირველი ფულადი პრემიით;

— რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულთა დასახილდოებლად ფულადი პრემიის ოდენობა განისაზღვრება ამ დაღვენილების № 3 დანართის მიხედვით.

ფულადი პრემიის გაცემა ხდება სახსრების ხარჯზე, რომელიც გათვალისწინებულია სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს და საკავშირო პროფსაბჭოს 1977 წლის 5 ივნისის № 604 დადგენილებით.

განათლების განყოფილებები სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული სკოლის მოწინავე მუშაქს, აღმასკომის მიერ განყოფილებისათვის გამოყოფილი ფონდიდან, გამოუყოფენ მსუბუქ ავტომანქანს ნაღდ ანგარიშზე შესაძლენად.

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული რაიონებისა და ქალაქების განათლების ორგანოების, სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბაცშვით სახლების, საღამოს (ცელიანი) და დაუსწრებელი სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების კოლეგიების მოწინავე მუშაქები, რომლებმაც აქტიური მონაწილეობა მიიღეს აღებულ ვალდებულებათა შესრულების საქმეში, ჯილდოვდებიან საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიული კომიტეტის სიგელებით, „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნებით, „სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულისა“ და „მეათე ხუთწლედის დამკვრელის“ სამკერდე ნიშნებით.

სოციალისტური შეჯიბრების ორგანიზაციის, შედეგების
შეჯამებისა და მასალების წარდგენის წესი

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში, სკოლა-ინტერნატებსა და
საბავშვო სახლებში, საღამოს (ცვლიან) დაუსწრებელ სკოლებში,
სკოლამდელი აღზრდის, სკოლისგარეშე დაწესებულებებში და
მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებში მუშაობის ეფექ-
ტიანობისა და ხარისხის ამაღლებისათვის სოციალისტური შეჯიბ-
რების ვალდებულებათა აღება და სასწავლო წლის სოციალისტუ-
რი შეჯიბრების შედეგების შეჯამება ხდება ყოველწლიურად სეჭ-
ტემბრის თვეში, გასული სასწავლო წლის შედეგებისა და ახალი
სასწავლო წლისათვის მზადების პერიოდში გაწეული მუშაობის
მიხედვით.

სოციალისტური შეჯიბრების ვალდებულებათა აღება და წინა
სასწავლო წლის ვალდებულებათა შესრულების შედეგები განხი-
ლული უნდა იქნას პედაგოგიური კოლექტივების საერთო კრე-
ბებზე.

მასალები სოციალისტური შეჯიბრების გასული წლის შედე-
გებზე წარდგენილ უნდა იქნას განათლების განყოფილებებსა და
პროფესიის რაიონულ და საქალაქო კომიტეტებში ყოველი
წლის სექტემბრის ბოლოს.

განათლების განყოფილებები და პროფესიის კომიტეტები
განათლების საბჭოებისა და შესაბამისი პროფესიის კომიტეტე-
ბის ერთობლივ სხდომებზე, ხოლო აჭარისა და აფხაზეთის სამინის-
ტროები, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქი — კოლეგიებისა და პროფესიი-
რის კომიტეტების სხდომებზე ყოველი წლის 30 სექტემბრამდე
იხილავენ განვლილი სოციალისტური შეჯიბრების შედეგებს და
გამოაქვთ დადგენილება სოციალისტურ შეჯიბრებაში მოპოვებული
წარმატებებისათვის ადგილებზე წასახალისებლად და გამარჯვებუ-
ლი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის (რაიონში, ქალაქში თითო
სკოლა) საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფ-
ესკოცის რესპუბლიკური კომიტეტის დიპლომით დასაჭილდოებ-
ლად წარდგენის შესახებ.

შენიშვნა: განათლების საბჭოებისა და პროფესიულის კომიტეტისათვე
ტების დადგენილებებში უნდა ჩანდეს თუ რომელი სკოლა, სკო-
ლამდელი დაწესებულება ვის ეჭიბრებოდა და ვინ გაიმარჯვა. ასე-
ვე აფხაზებისა და აქარის ასსრ რესპუბლიკების, სამხრეთ ოსეთის
ა/ოლქის, ქ. თბილისის განათლების სამმართველოს, კოლეგიების
(სახალხო განათლების საბჭოების) და შესაბამისად პროფესიულის
კომიტეტების დადგენილებებში უნდა ჩანდეს, სოციალისტურ შე-
ჯიბრებაში რაიონებიდან და ქალაქებიდან ვინ ვისთან იყო ჩაბ-
მული;

სოციალისტური შეჯიბრების დაჯამებულ მასალებს ასსრ გა-
ნათლების სამინისტროები, ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების გა-
ნათლების განყოფილებები, სამმართველოები და პროფესიულის
შესაბამისი კომიტეტები ყოველი წლის 15 ოქტომბრისათვის უდგე-
ნენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიუ-
ლის რესპუბლიკურ კომიტეტს.

სამინისტროსა და რესპუბლიკურ კომიტეტში წარმოდგენილ
უნდა იქნას შემდეგი მასალები:

— ფორმა ცნობისა რაიონსა თუ ქალაქში სოციალისტური
შეჯიბრების პირობების შესრულების შესახებ;

— ასსრ განათლების სამინისტროს, ა/ოლქის, ქ. თბილისის, ქა-
ლაქების, რაიონების განათლების ორგანოებისა და პროფესიულის
საქალაქო, საოლქო, რაიონული კომიტეტების დადგენილებები სო-
ციალისტური შეჯიბრების შედეგების შესახებ, ასევე მოხსენებითი
ბარათები ჩატარებული მუშაობის შესახებ ორაუმეტეს 4 ფურც-
ლისა;

— ცნობები რაიონის (ქალაქის) გამარჯვებული სკოლის სო-
ციალისტური შეჯიბრების შედეგებზე (სპეციალური ფორმების
მიხედვით);

— საჭირო მასალები სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვე-
ბული სკოლა-ინტერნატის, საბავშვო სახლის, საღამოს (ცვლიანი)
დაუსწრებელი სკოლის, სკოლამდელი აღზრდის, სკოლისგარეშე
დაწესებულებების და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუ-
ტების შესახებ წარდგენილ უნდა იქნას სამინისტროს შესაბამის
სამმართველოებში;

— სოციალისტურ შეჯიბრებაში აქტიური მონაწილეობებისთვის
ვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესი-
შირის რესპუბლიკური კომიტეტის საპატიო სიგელით ან „სახალხო
განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით დასაჭიროებელ
პირთა სია.

დაგვიანებით ან არაზუსტად წარმოდგენილი მასალები განხი-
ლული არ იქნება.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სოციალისტური
შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკური კომისია არაუგვი-
ანეს 10 ნოემბრისა აგაშებს სოციალისტური შეჯიბრების მასალებს
და შეაქვს დასამტკიცებლად სამინისტროს კოლეგიასა და პროფესი-
შირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმზე.

დამტკიცებულია საქართველოს სსრ გა-
ნათლების სამინისტროს კოლეგიისა და
პროფესიული რესპუბლიკური კომიტე-
ტის პრეზიდიუმის 1979 წლის 23-25 იან-
ვრის, გადაწყვეტილებით

რესპუბლიკურ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული
სახალხო განათლების ორგანოებისა და დაწესებულებების
კოლექტივებისათვის ფულადი პრემიების ოდენობის შესახებ

მომუშავეთა რაცხვი	გარდამავალი დროშით	დიპლომით
	დაჭილდობისას პირველი პრემიის ოდენობა	დაჭილდობისას პირველი პრემიის ოდენობა
25-მდე	150 მანეთი	130 მანეთი
25-დან 50-მდე'	250 მანეთი	200 მანეთი
50-დან 75-მდე	350 მანეთი	300 მანეთი
75-დან 100-მდე'	400 მანეთი	350 მანეთი
100-დან 150-მდე	600 მანეთი	500 მანეთი
150-დან 200-მდე'	700 მანეთი	600 მანეთი
200-დან 500-მდე'	1000 მანეთი	"
500-დან 750-მდე'	1500 მანეთი	"
750-დან 1000-მდე'	2500 მანეთი	"
1000-დან 1500-მდე'	3000 მანეთი	"
1500-დან 2000-მდე'	4000 მანეთი	"
2000-დან 3000-მდე'	5000 მანეთი	"
3000-დან 4000-მდე'	6000 მანეთი	"
4000-დან 5000-მდე'	7000 მანეთი	"
5000-დან 10000-მდე	10000 მანეთი	"

ა მ ო ნ ა ჲ მ რ ი

„წარმოების ეფექტიანობისა და მუშაობის ხარისხის ამაღლებისათვის, მეათე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების წესის შესახებ“ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსა და საკავშირო პროფსაბჭოს 1977 წლის 5 ივლისის № 604 დადგენილებიდან.

4. დაწესდეს, რომ საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების მიხედვით ფულადი პრემიების გაცემა ხდება:

...ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებზე, რომლებიც ბიუჯეტზე არიან (გარდა სამეცნიერო-კვლევითი, საპროექტო და საკონსტრუქტორო ორგანიზაციების) მათი საგასავლო ხარჯთაღრიცხვით ეკონომიის ხარჯზე, ხოლო ამ სახსრების უკმარისობის ღრის — დაწესებულებების, ორგანიზაციის საგასავლო ხარჯთაღრიცხვით საერთო ეკონომიის ხარჯზე (გარდა კაპიტალურ დაბანდებათა ეკონომიისა) სათანადო ბიუჯეტის ფარგლებში, რაიონული, საქალაქო, საოლქო და სხვა ბიუჯეტისა, რომელთა სახსრების ხარჯზე ხორციელდება ამ ორგანიზაციების, დაწესებულებების გასავლების დაფინანსება.

5. ...სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებული ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების მუშაკებზე პრემიების გასაცემად და სამახსოვრო საჩუქრების შესაძენად არასაწარმოო სამინისტროებათა და უწყებებს, აგრეთვე მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, სახალხო დეპუტატთა საბჭოებს, სამხარეო და საოლქო აღმასკომებს ნებადართული აქვთ გამოიყენონ დაქვემდებარებული საწარმოებისა და ორგანიზაციების ხელფასის ფონდის ეკონომიის ნაწილი ხელფასის გეგმიური ფონდის 0,05 პროცენტის ფარგლებში. მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს მინიჭებული აქვთ უფლება ნება დართონ ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, სამხარეო და საოლქო აღმასკომებს გასცენ ამ სახსრების საჭირო ნაწილი რესპუბლიკურ სამინისტროებზე.

სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების მიხედვით პრემირებულებულია სათვის სახსრების ხარჯვას აწარმოებენ ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების ხელმძღვანელები პროფესიონალის შესაბამის კომიტეტთან შეთანხმებით.

ერთი მუშავის პრემიის მინიმალური თანხა არ უნდა იყოს მისი თვიური განაკვეთის (თანამდებობრივი სარგოს) 10 პროცენტზე ნაკლები.

დამტკიცებულია საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და პროფესიული სამსახურის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1980 წლის 24 იანვარის გადაწყვეტილებით

შრომის ეფექტიანობისა და მუშაობის ხარისხის ამაღლებისათვის, მეთე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ორგანოებისა და დაწესებულებების სოციალისტური შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკური კომისიის შემადგენლობა:

ო. დ. ქინქლაძე — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი (კომისიის თავმჯდომარე)

ღ. მ. იოსელიანი — პროფესიონის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე (კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე)

ო. ვ. დოლიძე — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე (კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე)

ა. დ. ვაჩინაძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს უფროსის მოადგილე (კომისიის პასუხისმგებელი მდივანი)

ზ. ა. ლომიძე — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

მ. კ. კობახიძე — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

თ. მ. ვაჩინაძე — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

კ. ა. სუჭაშვილი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს უფროსი

გ. კ. აბდუშელიშვილი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლამდელი აღზრდის სამმართველოს უფროსი

გ. ლ. გუჯეგიანი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველოს უფროსი

მ. დ. დარჩია — მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის ღირექტორი

გ. ბ. ვარდოსანიძე — პროფესიის რესპუბლიკური კომიტეტის მდივანი

ე. ა. ზარქუა — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს უფროსი

თ. გ. ჩიტაძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველოს უფროსი

ო. ლ. კერესელიძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგების მთავარი სამმართველოს უფროსი

ჰ. მ. თუთშერიძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს უფროსი

ა. ს. ქორქოლაძე — პროფესიის რესპუბლიკური კომიტეტის საწარმოო მუშაობისა და ხელფასის განყოფილების გამგე

ა. გ. გოგელია — ურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ მთავარი რედაქტორი

გ. ვ. ფანქულიძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კადრების სამმართველოს უფროსი

ნ. დ. შველიძე — გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქტორი

ლ. თ. ჩიქვანაია — ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს უფროსი

საქართველოს პლკდ ცენტრალური კომიტეტის სამდივნოს
საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
და საქართველოს მწვრალთა კავშირის გამგობის

1979 წლის 24 იანვრის

დადგენილება

ნორჩ შემოქმედთა მე-2 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის შედე-
გებისა და ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავისადმი მიძღვ-
ნილი მე-3 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის ჩატარების შესა-
ხებ.

საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის სამდივნო, სა-
ქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და მწერალ-
თა კავშირის გამგება აღნიშნავენ, რომ ნორჩ შემოქმედთა მე-2
რესპუბლიკური შეკრება-სემინარი ბ. ძნელაძის სახელობის პიო-
ნერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ბაზაზე 1978
წლის 13-14 მაისს ჩატარდა. ორგანიზებულად და მაღალ იდეურ
დონეზე.

შეკრება-სემინარზე გამოვლინდა შემოქმედებითი უნარის მქო-
ნე ბევრი მოსწავლე, რომელთა შემოქმედებაში იგრძნობოდა დიდი
ინტერესი ჩვენი სამშობლოს წარსულის, დღევანდელი დღისა თუ
ნათელი მომავლის მხატვრულად ასახვისადმი, მთ შემოქმედებაში
განსაკუთრებით იგრძნობოდა მცდელობა ჩვენი ცხოვრების სიახ-
ლეთა და თანამედროვე ადამიანის სულიერი სამყაროს წარმოჩი-
ნებისა.

შეკრება-სემინარში მონაწილეობდა რესპუბლიკის ქალაქებისა
და რაიონების სკოლების 150 მოსწავლე, ლიტერატურისა და შემოქ-
მედთა წრეების 15 ხელმძღვანელი.

სექციებსა და სემინარულ მუშაობას ხელმძღვანელობდნენ ცნობილი მწერლები, რომლებმაც გააანალიზეს ნორჩ ივტორთა შე-
მოქმედების ნიმუშები და პრაქტიკული რჩევა-დარიგება მისცეს მათ.

შეკრება-სემინარის დღეებში მოსწავლეებს შეხვდნენ საქართ-
ველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ გა-
ნათლების სამინისტროს ხელმძღვანელი ამხანაგები.

ნორჩ შემოქმედთა შეკრება-სემინარში მონაწილეთა კანდიდატურის
ტების შერჩევასა და ნამუშევრების წარმოდგენის პასუხისმგებლო-
ბით მოეკიდნენ ქუთაისის, ზუგდიდის, ხელვაჩაურის, ლანჩხუთის,
სიღნალის, ასპინძის სახალხო განათლების ორგანოები.

ამასთან აღსანიშნავია, რომ შეკრებაზე ჩამოსულ ზოგიერთ
შოსწავლეს ჩამოყვნენ არაკომპეტენტური პირები, რამაც ერთვა-
რად განაპირობა მათი აქტიურობის დაბალი დონე (თელავის, ლა-
გოდების, ახმეტის, ჭიათურის, მაიკოვსკის, გავრის რაიონებიდან).

საქართველოს ალკა ცკ-ის სამდივნო, საქართველოს სსრ გა-
ნათლების სამინისტროს კოლეგია და საქართველოს. მწერალთა
კავშირის გამგეობა ადგენენ:

1. აღინიშნოს, რომ შეკრება-სემინარზე საინტერესო ნამუ-
შევრებით წარსდგნენ და იდეურ-შინაარსობლივი და მხატვრული
ლირებულების თვალსაზრისით მაღალი შეფასება მიიღეს ნორჩი
ავტორების: ზუგდიდის მე-2 საშუალო სკოლის მოსწავლეების
მ. ბეგიას, ხ. გოგიას, გ. თოდუეს, ლ. ჯგუბურიას, ასპინძის რაიონის
სოფელ ოშორის საშუალო სკოლის მოსწავლის მ. მალრაძის, ქ. მა-
ხარაძის მე-2 საშუალო სკოლის მოსწავლეების: ი. დგგებუაძის,
ც. მასხულიას, 1-ლი საშუალო სკოლის მოსწავლის რ. ტურდე-
ლაძის, ყვარლის მე-2 საშუალო სკოლის მოსწავლის ლ. რუხიაშვი-
ლის, ლანჩხუთის საშუალო სკოლის მოსწავლის მ. ბზექალავას, ტი-
ბაანის საშუალო სკოლის მოსწავლის ლ. ჭინჭარაულის, თბილისის
114-ე საშუალო სკოლის მოსწავლის ი. ვაშავიძის, 101-ე საშუალო
სკოლის მოსწავლის ლ. ჭილაშვილის, რუსთავის მე-10 საშუალო
სკოლის მოსწავლეების მ. ყუფარაშვილისა და მ. გოშნიაშვილის,
ასევე ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუ-
ბლიკური სასახლის ნორჩ შემოქმედთა სტუდიის წევრების გ. ფა-
ლავანდიშვილის, მ. დათუკიშვილის, გ. ბაბუხაძის, მ. ღვდელაძის.
ნ. სიხარულიძის, ნ. გველესიანის, ქ. ლომაძის, ქ. მახარაძის, ნ. კა-
დელაჯის, დ. ვარდოსანიძის შემოქმედების ნიმუშებმა (აღნიშნულ
ავტორთა საუკეთესო ნამუშევრები გამოქვეყნდა გაზეთებში: „ახ-
ალგაზრდა კომუნისტი“ და „გაზაფხული“).

1.1. დასახელებულ მოსწავლეთა შემოქმედებითი აქტივობის
განვითარებისათვის, მათი ნიჭისა და უნარის გამოვლინებისათვის,

ასევე, აღინიშნოს ზუგდიდის 1-ლი საშუალო სკოლის ნორჩ-შემოქმედთა წრის ხელმძღვანელის ზ. სარიას, ყვარლის მე-2 საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლის ნ. შარშმელაშვილის, დუშეთის მე-2 საშუალო სკოლის ნორჩ შემოქმედთა წრის ხელმძღვანელის მ. როსტიაშვილის, აჭარის ასსრ ხელვაჩაურის რაიონის სოფელ განთიადის საშუალო სკოლის ნორჩ შემოქმედთა წრის ხელმძღვანელის ე. ყაჭეიშვილის, ქ. რუსთავის მე-10 საშუალო სკოლის ნორჩ-შემოქმედთა წრის ხელმძღვანელის მ. მეცხვარიშვილის, ლანჩხეთის მე-2 საშუალო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლის დ. ქინქლაძის, ქუთაისის პიონერთა სასახლის ნორჩ-შემოქმედთა წრის ხელმძღვანელის მ. ხვედელიძის აღგილებზე გაწეული ნაყოფიერი მუშაობა.

2. ჩატარდეს ნორჩ-შემოქმედთა მე-3 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარი 1980 წლის 16-18 აპრილს ბ. ძნელაძის კომედიირულ ქალაქში, ოცლეთში, დამტკიცებული დებულების შესაბამისად და მიედღნას ლენინის დაბადების 110-ე წლისთავეს.

3. დამტკიცდეს ნორჩ-შემოქმედთა მე-3 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის საორგანიზაციო კომიტეტი (დანართი № 1).

4. ნება დაერთოს ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლეს მე-3 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარისათვის საჭირო თანხა გაიღოს საკუთარი ბიუჯეტიდან.

5. კონტროლი აღნიშნული დაგენილების შესრულებაზე დავვალოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და კულტმასობრივი მუშაობის განყოფილების გამგეს ამს. ვ. ლორთვიფინაძეს, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს უფროსს ამს. ე. ზარქუას, საქართველოს მწერალთა კავშირის მდივანს ამს. ქ. ჩარკვიანს.

საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის მდივანი მინისტრი

შ. შარტავა

ო. ჩიხლაძე

საქართველოს სსრ მწერალთა კავშირის
გამგეობის თავმჯდომარე

გრ. აჩაშიძე-

ნორჩ შემოქმედთა მე-3 ოესპუბლიკური შეკრება-სემინარის მიზანით
ხაორგანიზაციის კომიტეტის შემადგენლობა

1. ლომიძე ჭ. ა. — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის
მოადგილე (თავმჯდომარე)

2. წიკლაური მ. ნ. — საქართველოს ალკა ცენტრალური კო-
მიტეტის მდივანი (თავმჯდომარის მოადგილე)

3. ჩარქვიანი ჭ. ა. — საქართველოს მწერალთა კავშირის მდი-
ვანი (თავმჯდომარის მოადგილე)

4. ზარქუა ე. ა. — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტ-
როს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს უფროსი

5. ფოცხიშვილი მ. თ. — უურნალ „ცისკრის“ რედაქტორი

6. ლორთქიფანიძე ვ. გ. — საქართველოს ალკა ცენტრალური
კომიტეტის პროპაგანდისა და კულტმასობრივი მუშაობის განყო-
ფილების გამგე

7. ლარიბაშვილი რ. შ. — საქართველოს ალკა ცენტრალური
კომიტეტის მოსწავლე-ახალგაზრდობის განყოფილების გამგე

8. ქლენტი თ. გ. — ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მო-
სწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის დირექტორი

9. ხუნდაძე ლ. ს. — გამომცემლობა „განათლების“ გენერა-
ლური დირექტორი

10. ნინუა ჭ. ა. — გაზეთ „ახალგაზრდა კომუნისტის“ რედაქ-
ტორი

11. ჩხიფვიშვილი ა. ტ. — მწერალი

12. შველიძე ნ. დ. გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქტორი

13. კასრაძე ა. რ. — ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და
მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის პუმანიტარულ მეცნიერე-
ბათა განყოფილების გამგე

14. გოგუაძე მ. პ. — ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და
მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ნორჩ შემოქმედთა სტუდი-
ის გამგე

15. პაიჭაძე ლ. ს. — ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და
მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ნორჩ შემოქმედთა სტუდი-
ის მეთოდისტი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიუმი
1980 წლის 24 იანვრის

გ ა დ ა ფ ფ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

საქართველოს პიონერ-მოსწავლეთა მე-5 რესპუბლიკური ტუ-
რისტული შეჯიბრების შედეგებისა და მე-6 რესპუბლიკური ტურის-
ტული შეჯიბრების ჩატარების შესახებ

საქართველოს პიონერ-მოსწავლეთა მე-5 რესპუბლიკური ტუ-
რისტული შეჯიბრება. ჩატარდა 1979 წლის 12-22 ივნისს თერჯო-
ლისა და ქუთაისის რაიონებში. იგი ღიდული მომთხოვნებულითა და
დებულების სრულად დაცუით ორგანიზებულად და მაღალ დონეზე
წარიმართა.

შეჯიბრებაში მონაწილეობა მიიღო 16 ტურისტულმა გუნდმა
280 მოსწავლის შემადგენლობით. ამასთან, მნიშვნელოვნად გაი-
ზარდა სოფლის სკოლების მოსწავლეთა რიცხვი.

შეჯიბრებაში აქტიური მონაწილეობა მიიღეს აქარის ასსრ,
აფხაზეთის ასსრ, ხამხრეთ თხეთის ა/ო, ქ.ქ. თბილისის, ქუთაისის,
აბაშის, გორის, გარდაბნისა და სხვა რაიონების მოსწავლეებმა.

ღონისძიების სათანადო დონეზე ჩატარებას ხელი შეუწყო
მთავარი სამსახურ კოლეგიის კარგმა მუშაობამ.

განსაკუთრებული აღნიშვნის ღორსია ქ. ქუთაისის ნორჩ ტუ-
რისტთა სადგურის თანამშრომლების (დირექტორი ა. ი. ჩავერე-
ძე) ენერგიული საქმიანობა. მათ პარტიის ქუთაისის ლენინის რაი-
ონული კომიტეტისა და ქალაქის განათლების განყოფილების მხარ-
დაჭერითა და დახმარებით ყოველგვარი პირობა შექმნეს მე-5 რეს-
პუბლიკური ტურისტული შეჯიბრების მომზადებისა და ჩატარე-
ბისათვის. მსაგთა კოლეგია, ძირითადად, ქუთაისის ნორჩ ტურისტ-
თა სადგურის მუშაკებით დაკომბლექტდა, 5 დღიანი ჩასათვლელი
ლაშქრობის ჩატარებას ხელმძღვანელობდნენ ნორჩ ტურისტთა სა-
ქალაქო სადგურის მეთოდისტები და ქუთაისის პიონერთა და მოს-
წავლეთა სასახლის თანამშრომლები.

შეჯიბრებაზე მომზადებული გამოცხადდნენ ცხინვალის რაიო-
ნის სოფელ ქუთას საშუალო სკოლის (ხელმძღვანელი — დაწყე-
ბითი სამხედრო სწავლების პედაგოგი გ. გ. ტატულაშვილი), გარ-

დაბნის რაიონის სოფელ გამარჯვების საშუალო სკოლის (ხელმძღვანელი — ვანელი — ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელი თ. გ. ბარბაქაძე), აბაშის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლის ხელმძღვანელი — გეოგრაფიის მასწავლებელი კ. ა. კაჭარავა (უფროსი ასაკის ტურისტული გუნდები).

უმცროსი ასაკის გუნდებს შორის გამოიჩინდნენ ქ. თბილის 143-ე საშუალო სკოლის (ხელმძღვანელი — ფიზიალზრდის მასწავლებელი გ. ვ. ხიდეშელი), ქ. ქუთაისის 31-ე საშუალო სკოლის (ხელმძღვანელი — გეოგრაფიის მასწავლებელი ა. კ. ლიაკონიძე), ქ. ტყევარჩელის მე-2 საშუალო სკოლის (ხელმძღვანელი — მასწავლებელი გ. ვ. დგებუაძე) და მაიაკოვსკის რაიონის სოფელ ობჩის 1-ლი საშუალო სკოლის (ხელმძღვანელი — მათემატიკის მასწავლებელი მ. ა. წავიძე) გუნდები, რომლებიც შეჯიბრების ცალკეულ სახეობებში მოპოვებული შედეგებით დამსახურებულად გავიდნენ საპრიზო აღილებზე, ხოლო ცხინვალის რაიონის სოფელ ქურთას საშუალო სკოლის უფროსი ასაკისა და ქ. ქუთაისის 31-ე საშუალო სკოლის ტურისტულმა გუნდებმა მოიპოვეს პიონერ-მოსწავლეთა მე-3 საკავშირო ტურისტულ შეჯიბრებაში მონაწილეობის უფლება.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიაში გადაწყვიტა:

1. საქართველოს პიონერ-მოსწავლეთა მე-5 რესპუბლიკურ ტურისტულ შეჯიბრებაში აქტიური მონაწილეობის, მოსწავლეთა მასობრივად ჩაბმისა და საპრიზო აღვილების მოპოვებისათვის, აგრძელებ უკანასკნელ წლებში სასკოლო ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი მუშაობის მაღალ დონეზე დაყენებისათვის „საქართველოს სსრ სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით დაგილდოვდნენ პედაგოგები (დანართი № 1).

საქართველოს პიონერ-მოსწავლეთა მე-5 რესპუბლიკურ ტურისტულ შეჯიბრებაში მოპოვებული წარმატებებისათვის ფასიანი საჩუქრებით, ვიმპელებით და სიგელებით დაჯილდოვდნენ სკოლების ტურისტული გუნდები (დანართი № 2).

2. ნება დაერთოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ ტურისტთა რესპუბლიკურ სადგურს პიონერ-მოსწავლეთა მე-6 რესპუბლიკური ტურისტული შეჯიბრება ჩაატაროს 1980

წლის 15 ივნისიდან 25 ივნისამდე ბორჯომის რაიონის დაბა გამცემული რიანში.

3. საქართველოს პიონერ-მოსწავლეთა მე-6 რესპუბლიკური ტურისტული შეჯიბრების მაღალ დონეზე ჩატარების უზრუნველ-საყოფად შეიქმნას საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემაღენ-ლობით:

1. ლომიძე ზურაბ — საქართველოს სსრ განათლების მინისტ-რის მოადგილე, თავმჯდომარე

2. ბობონიძე ოთარ — ტურიზმისა და ექსკურსიების რესპუ-ბლიკური საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე

3. ზარქუა ენდი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტ-რის აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს უფროსი, სა-ორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე

4. სამხარაძე ჯემალ — ნორჩი ტურისტთა რესპუბლიკური სად-გურის დირექტორი, თავმჯდომარის მოადგილე

5. დილდართვა სტელა — საქართველოს სსრ განათლების სა-მინისტრის ინსპექტორი

6. მიქაელიძე ზურაბ — საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის ინსტრუქტორი

7. ჩაღუნელი ნუგზარ — ბორჯომის რაიონის სახალხო განათ-ლების განყოფილების გამგე

8. შაყულაშვილი ნუგზარ — საქართველოს ალკა ბორჯომის რაიონის პირველი მდივანი

9. კომახიძე თემიურაზ — ნორჩი ტურისტთა რესპუბლიკური სადგურის განყოფილების გამგე

10. გაგუა ამირან — აჭარის ასსრ ნორჩი ტურისტთა სადგურის დირექტორი

11. ფერელავა პაატა — აფხაზეთის ასსრ ნორჩი ტურისტთა სად-გურის დირექტორი

12. ჯაბიევი ზაურბეგ — სამხრეთ ოსეთი ა/ო ნორჩი ტურისტ-თა სადგურის დირექტორი

13. ნიკოლავა ოთარ — ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ტურიზმის კაბინეტის გამგე

14. ჩაკვეტაძე არქადი — ქ. ქუთაისის ნორჩი ტურისტთა საქა-ლაქო სადგურის დირექტორი

4. საქართველოს პიონერ-მოსწავლეთა VI რესპუბლიკური ტურისტული შეჯიბრების დებულება დამტკიცდეს.

5. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგებმა:

5.1. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების ღირექტორებს და ტურიზმის ხელშემწყობი საბჭოს თავმჯდომარეებს გააცნონ მომავალი შეჯიბრების პირობები;

5.2. შეჯიბრებებში მოსწავლეთა ფართოდ ჩაბმის მიზნით უზოუნველყონ სარაიონო, საქალაქო, ზონალური შეჯიბრებების მაღლი დონეზე ჩატარება, გუნდების სათანადოდ მომზადება, მათი ინციდენტარითა და ფორმებით იღჭურვა და ადგილობრივ შეჯიბრებებში გამარჯვებული გუნდების რესპუბლიკურ შეჯიბრებაზე გამოგზავნა.

6. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სიმართველოს (ამს. ე. ზარქუა).

კოლეგიის თავმჯდომარე
მინისტრი

ო. გინელაძე

დანართი № 1

საქართველოს პიონერ-მოსწავლეთა მე-5 რესპუბლიკურ ტურისტულ შეჯიბრებაში მოსწავლეთა მასობრივად ჩაბმისა და ტურისტულ-მხარეთმცოდნეობითი მუშაობის მაღალ დონეზე დაყენებისათვის „საქართველოს სსრ სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით დაჭილდოვდნენ შემდეგი პედაგოგები:

1. დიაკონიძე აკაკი კალისტრატეს ძე — ქუთაისის 31-ე საშუალო სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი
2. ტატულაშვილი ჭუმბერ გიორგის ძე — ცხინვალის რაიონის სოფელ ქურთას საშუალო სკოლის დაწყებითი სამხედრო სწავლების პედაგოგი
3. ცეციტინიძე ლევან ალექსანდრეს ძე — მახარაძის რაიონის სოფელ ასკანის საშუალო სკოლის ფიზალზრდის მასწავლებელი
4. ბარბაქაძე თამაზ გიორგის ძე — გარდაბნის რაიონის სოფელ გამარჯვების საშუალო სკოლის ფიზალზრდის მასწავლებელი
5. სამხარაძე რამაზ ივანეს ძე — ზესტაფონის რაიონის სოფელ ზედა საქარის საშუალო სკოლის ფიზალზრდის მასწავლებელი
6. დგებუაძე გიორგი ვლადიმერის ძე — ქ. ტყვარჩელის მე-2 საშუალო სკოლის გეოგრაფიის მასწავლებელი
7. ძუკაევა ნორა შალვის ასული — ქ. თბილისის 143-ე საშუალო სკოლის რუსული ენის მასწავლებელი

საქართველოს პიონერ-მოსწავლეთა მე-5 რესპუბლიკურ ტურისტულ შეჯდომაში ფასიანი საჩუქრებით, სიგელებითა და ვიმპელებით დაჯილდოებული გუნდების ს ია

1. ცხინვალის რაიონის სოფელ ქურთას საშუალო სკოლა — დიაპროექტორით „ეტიუდი“, ფასი 15 მანეთი

2. ქ. ტყვარჩელის მე-2 საშუალო სკოლა — ფოტოაპარატით „სმენა“, ფასი 15 მანეთი

3. სოხუმის რაიონის სოფელ ბესლუთის 8 წლიანი სკოლა — ფოტოაპარატით „სმენა“, ფასი 15 მანეთი

4. ქ. ქუთაისის 30-ე საშუალო სკოლა — ფოტოაპარატით „სმენა“, ფასი 15 მანეთი

5. ქუთაისის 30-ე საშუალო სკოლა — ფოტოაპარატით „სმენა“, ფასი 15 მანეთი

6. აბაშის რაიონის 1-ლი საშუალო სკოლა — გლობუსით, ფასი 5 მანეთი

7. ქ. ბათუმის მე-15 საშუალო სკოლა — ტურისტული მაღულარით, ფასი 10 მანეთი

8. გარდაბნის რაიონის სოფელ გამარჯვების საშუალო სკოლა — ბროლის თასით, ფასი 28 მანეთი

9. ქ. თბილისის 143-ე საშუალო სკოლა — ლითონის თასით, ფასი 16 მანეთი

10. მაიკონეს რაიონის სოფელ ობჩის საშუალო სკოლა — ხის თასით, ფასი 16 მანეთი

11. ცხინვალის რაიონის სოფელ ქურთას საშუალო სკოლა — ტურისტული ქამრებით, ფასი 10 მანეთი

12. ქ. ტყვარჩელის მე-2 საშუალო სკოლა — ტურისტული ქამრებით, ფასი 10 მანეთი

13. ქ. თბილისის 143-ე საშუალო სკოლა — ზურგჩანთით, ფასი 12 მანეთი

14. ქ. ქუთაისის 30-ე საშუალო სკოლა — ზურგჩანთით, ფასი 12 მანეთი

15. მაიკონეს რაიონის სოფელ ობჩის 1-ლი საშუალო სკოლა — ზურგჩანთით, ფასი 12 მანეთი

ნორჩ ტურისტთა რესპუბლიკური სადგურის სიგელებითა
და ვიმპელებით დაჯილდოებულთა ხია:

1. ქ. თბილისის 143-ე საშუალო სკოლა
2. მაიაკოვსკის რაიონის სოფელ ობჩის 1-ლი საშუალო სკოლა
3. გორის რაიონის სოფელ ტირზნისის საშუალო სკოლა
4. აბაშის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლა
5. სოხუმის რაიონის სოფელ ბესლეთის 8 წლიანი სკოლა
6. გარდაბნის რაიონის სოფელ გამარჯვების საშუალო სკოლა
7. ქ. ტყვარჩხელის მე-2 საშუალო სკოლა
8. ქ. ქუთაისის 30-ე საშუალო სკოლა
9. ჭავის რაიონის სკოლა-ინტერნატი
10. ქ. ბათუმის მე-16 საშუალო სკოლა
11. ზესტაფონის რაიონის სოფელ ზედა საქარის საშუალო
სკოლა
12. ქ. ქუთაისის 31-ე საშუალო სკოლა
13. ცხინვალის რაიონის სოფელ ქურთას საშუალო სკოლა

ЦИРКУЛЯРНОЕ ПИСЬМО МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О требованиях к ведению тетрадей по русскому языку и литературе в IV-X (XI) классах русских общеобразовательных школ

24 января 1980 года

1. Письменные работы по русскому языку и литературе выполняются в тетрадях школьного образца в линию. Тетради по русскому языку 12-18 листов, по литературе — 48 листов (IV-VII классы) и 96 листов (VIII-X классы).

2. В тетрадях по литературе учащихся IV-X классов несколько последних страниц (от пяти до десяти) отводится для словаря новых слов, которые должны быть усвоены в связи с изучением программных тем по литературе.

Слова записываются с постановкой ударения, подчеркиванием трудных орфографий и кратким толкованием.

При проверке тетрадей учителем проверяются и слова-ри.

3. Надписи на обложках тетрадей должны быть единого образца.

Образец 1.

Тетрадь № 1 (№ 2)

Для обучающих классных и домашних работ
по русскому языку
ученицы IV-A класса
средней школы № 3 г. Тбилиси
Хуцишвили Тамары.

Образец 2.

Тетрадь

по литературе

ученицы V-Б класса
средней школы № 15 г. Сухуми
Грамовой Надежды.

Образец 3.

Тетрадь

для контрольных классных работ
по русскому языку и литературе
ученика X-А класса
Цалкской средней школы № 3
Василиади Павла.

Образец 4.

Тетрадь

для контрольных домашних работ
по русскому языку и литературе
ученика V-Б класса
Шулаверской средней школы
Ибрагимова Наримана.

4. Письменная работа по русскому языку и литературе
на аттестат о среднем образовании надписывается так:

Экзаменационное сочинение
по русскому языку и литературе
на аттестат о среднем образовании
ученика(цы) X-(XI)-А класса
средней школы № 6 г. Поти
Дзнеладзе Сергея Гиоргиевича

Через одну строку пишется прописью дата (число, ме-
сяц, год), на следующей строке — название темы (без сло-
ва «тема»).

Образец

Тридцать первое мая 1979 года.

Патриотическая лирика В. В. Маяковского.

5. Названия темы в эпиграф берутся в кавычки, если

они являются цитатами.

Цитаты, приводимые в сочинении, заключаются в кавычки. Исключение составляют стихотворные цитаты, записанные столбиком. В соответствии с этим и стихотворный эпиграф, записанный столбиком, может не браться в кавычки.

6. Эпиграф пишется справа, перед планом сочинения. Ссылка на источник эпиграфа (фамилия, имя автора, высказывания, приведенного в качестве эпиграфа, название произведения) приводится на следующей строке без скобок. Название источника и фамилию автора указывать не обязательно.

7. Если слова стихотворной строчки не уместились на строке тетрадной страницы, они переносятся на следующую строку и записываются справа.

8. Записи в тетрадях следует выполнять чернилами или пастой фиолетового цвета четким почерком, разборчиво и аккуратно, не искажая букв, оставляя промежутки между словами, дописывая строчки до конца, не выходя за пределы строки и соблюдая правила переноса слов.

Последний рукописный знак строки, в том числе и знак переноса, не должен выходить за линию полей.

Следует строго требовать от учащихся соблюдения одинакового интервала между словами, что имеет значение при проверке правописания союзов, предлогов, частиц.

9. В тетрадях по математике, физике, химии и другим предметам необходимо придерживаться установленных сокращений (кг, км, мм и др.).

10. Неправильно написанные слово или букву ученик должен зачеркнуть и нужную букву (или слово) надписывать сверху.

Нельзя брать в скобки ошибочно написанные слова и выражения, так как скобки являются пунктуационным знаком.

При исправлении ошибок ученику запрещается пользоваться резинкой и бритвой.

11. В тетрадях по русскому языку и литературе должны быть поля шириной в 2,5 см. При письме следует соблюдать и внутренние поля шириной в 5 мм.

Графически внутренние поля можно не обозначать.

12. Учащиеся не должны начинать новую тетрадь, пока не закончена предыдущая.

Примечание. Тетради для контрольных (классных и домашних) работ хранятся в школе до 5 сентября следующего учебного года.

13. При выполнении письменной работы число и месяц следует указывать прописью в именительном падеже (например: Двадцать пятое сентября).

14. Нельзя оставлять дату и заголовок на одной странице, а текст упражнения (диктанта, сочинения) писать на следующей.

15. В тетрадях по русскому языку и литературе для обучающих классных и домашних работ после числа указывается, где выполнялась работа, номер упражнения (задание не переписывается) или вид работы.

Образец:

Пятнадцатое октября.

Классная (домашняя) работа.

Упражнение № 10.

(Далее — текст упражнения).

16. После каждого вида письменной работы следует пропускать одну строку.

17. В тетрадях для контрольных (классных и домашних) работ после числа указывается вид текущей или итоговой работы, номер и дальше все необходимые записи. Нумерацию текущих и итоговых контрольных работ следует вести отдельно.

Образец 1.

Двадцатое сентября.

Текущая работа № 1.

Изложение незнакомого текста.

В гостях у воинов.

План.

Образец 2.

Пятнадцатое октября.

Итоговая работа № 1.

Диктант.

Наша Родина.

18. После плана пропускается одна строчка и пишется текст изложения или сочинения.

19. Проверяя письменную работу, учитель отмечает все ошибки, допущенные учеником, но на поля выносит только те, которые должны быть учтены при оценке данной работы.

• После проверки диктанта, изложения, сочинения подсчитывается общее количество ошибок по видам и записывается их число под текстом работы, слева. Строчкой ниже пишется рецензия (в случае необходимости). Посредине записывается оценка. Рядом с оценкой, справа, учитель подписывается; дата проверки проставляется строчкой ниже, слева.

Образец оформления оценки диктанта без дополнительного задания:

2/1   4 (хорошо) А. Иванова

23.09.1979 г.

Образец оформления оценки диктанта с дополнительным заданием:

3/3   Грамотность — 3 (посредственно).
                      Дополнит. задание — 4 (Хорошо).

А. Иванова

28.04.1979 г.

Образец оформления оценки всех видов изложения и сочинения:

1/1

1 грамматич. ош. Содержание и речь — 4 (хорошо).

2 речевые ош. Грамотность — 4 (хорошо).

А. Иванова

15.05.1979 г.

Образец оформления оценки экзаменационного сочинения на аттестат о среднем образовании:

3/2

1 грамматическая ош.

5 речевых ош.

Р е ц е н з и я

Содержание и речь — 3 (посредственно).

Грамотность — 3 (посредственно).

Председатель экзаменационной комиссии: _____
(подпись)

Экзаменующий учитель:
(подпись)

Члены экзаменационной комиссии:

1. _____
(подпись)
2. _____
(подпись)

2.06.1979 г.

К он т р о л ь

1. Ответственность за выполнение «Требований к ведению тетрадей» возлагается на учителей всех предметов.

2. Контроль за работой учителей по выполнению данных требований осуществляет дирекция школы с помощью руководителя школьного методического объединения учителей русского языка и литературы.

Ежегодно, в начале учебного года, на педсовете необходимо обсуждать вопрос о ведении тетрадей.

3. При проверке учебно-воспитательной работы школы инспектирующие лица должны предусматривать контроль за выполнением требований, изложенных в настоящем циркулярном письме.

4. На заседаниях районных, межшкольных и школьных методических объединений учителей всех предметов следует обсуждать вопросы, связанные с вышеуказанными требованиями.

5. Необходимо создать в школах уголки русского языка с изложением требований к ведению тетрадей.

Рекомендуется ежегодно устраивать выставки лучших тетрадей и дневников учащихся.

Управление школ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის;
 საქართველოს პლკდ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს და
 საქართველოს სსრ მინისტრთა საგარეოსთან არსებული ფიზი-
 კური კულტურისა და სპორტის კომიტეტის კოლეგიის

1980 წლის 24 იანვრის

გ ა დ ა ჭ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

მოსკოვის XXII ოლიმპიური თამაშებისადმი მიძღვნილი საქართ-
 ველოს მოხწავლეთა XXXI რესპუბლიკური სპარტაკიადის ჩატარე-
 ბის შესახებ

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში კლასგარე-
 შე და სკოლისგარეშე სპორტულ მუშაობაში მოსწავლეთა ფართო
 მასების გაერთიანების, მშობების ფიზკულტურული კომპლექსის ნიშანები
 მეტი რაოდენობით მომზადების, მოსწავლეთა შორის მასობრივ-
 ფიზკულტურული და სპორტულ-გამაჯანსალებელი მუშაობის შემ-
 დგომი გაუმჯობესების, ქალაქებისა და რაიონების ბავშვთა-მოზარ-
 დთა სასპორტო სკოლების მიერ სასწავლო წლის განმავლობაში
 გაწეული სპორტული მუშაობის შეჯამებისა და მოსწავლეთა XVI
 საქაშირო სპარტაკიადისათვის სპორტის სახეობებში რესპუბლი-
 კის ნაჯები გუნდების მაღალ სპორტულ ღონებები მომზადების მიზ-
 ნით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ, სა-
 ქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ და საქართ-
 ველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკური კულტუ-
 რისა და სპორტის კომიტეტის კოლეგიამ გადაწყვიტეს:

1. ჩატარდეს 1980 წლის ივნისში საქართველოს მოსწავლეთა
 XXXI რესპუბლიკური სპარტაკიადის ფინალური შეჯიბრებები მი-
 ძღვნილი მოსკოვის XXII ოლიმპიური თამაშებისადმი.

2. დამტკიცდეს საქართველოს მოსწავლეთა XXXI რესპუბ-
 ლიკური სპარტაკიადის დებულება.

3. მოსწავლეთა რესპუბლიკური სპარტაკიადის ჩატარების
 ხელმძღვანელობისათვის შეიქმნას საორგანიზაციო კომიტეტი გა-
 ნათლების მინისტრის მოადგილის ამხ. ზ. ლომიძის თავმჯდომარე-
 ბით (საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობის სია თან ერთ-
 ვის).

4. მოსწავლეთა XXXI რესპუბლიკური სპარტაკიადის მთავაჭყაფითა და
მსაჯად დამტკიცდეს განათლების სამინისტროს ფიზიკური აღზრ-
დისა და სპორტის სამმართველოს უფროსი, რესპუბლიკური კატე-
გორის მსაჯი ამხ. დ. კვინიკაძე, მთავარ მდივნად—განათლების სა-
მინისტროს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სასწავლო-მეთოდუ-
რი რესპუბლიკური ცენტრის დირექტორის მოადგილე ამხ. ა. მანჯ-
გალაძე, რომლებმაც ერთი თვის ვადაში წარმოადგინონ დასამტკი-
ცებლად სპარტაკიადის სპორტის სახეობებში უფროს მსაჯთა კო-
ლეგიების შემადგენლობა.

5. აფხაზეთის ასარ და ავარის ასარ განათლების სამინისტრო-
ებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათ-
ლების განყოფილებებმა, საოლქო, საქალაქო და რაიონულმა ალკბ
კომიტეტებმა და შესაბამისმა ფიზიკულტურის კომიტეტებმა დასა-
ხონ კონკრეტული ღონისძიებანი ადგილებზე სპარტაკიადის პროგ-
რამით გათვალისწინებულ სპორტის სახეობებში მოსწავლეთა შე-
ჯიბრებებისა და სპარტაკიადების ყველა ეტაპის მაღალ ორგანიზა-
ციულ და სპორტულ დონეზე ჩატარების უზრუნველსაყოფად, რის-
თვისაც გაითვალისწინონ:

— ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ფიზიკულტურის კო-
ლეგტივების ორგანიზაციული განმტკიცება; სპორტულ სექციებში
მოსწავლეთა მეტი რაოდენობით გაერთიანება და მათთან სისტე-
მატური მეცადინეობების ჩატარება.

— სკოლის მოსწავლეთა და საცხოვრებელი ადგილების მი-
ხედვით ბავშვთა შორის მასობრივ-ფიზიკულტურული და სპორ-
ტულ-გამაჯანსაღებელი მუშაობის მკვეთრი გაუმჯობესება და მშო-
ნიშანზე ნორმატივების ჩასაბარებლად შეჯიბრებების გეგმიური
ჩატარება;

— მოსწავლე-სპორტსმენთა შორის აღმზრდელობითი მუშაო-
ბის გაუმჯობესება და მათი დისციპლინის განმტკიცება;

— სპორტული ბაზების ხარისხიანი შეკეთება და მათი საჭირო
სპორტული ინვენტარითა და მოწყობილობით უზრუნველყოფა;

— საშეფო ორგანიზაციების, პედაგოგიური კოლეგტივებისა
და მოსწავლეთა მოზიდვა მარტივი ტიპის სპორტული ბაზების მშე-

ნებლობის, მათი კეთილმოწყობისა და მოვლა-პატრონობისათვის;

— მოსწავლე-სპორტსმენთა შეჯიბრებებსა და სასწავლო-საწვრთნელ შეჯიბრებებზე გამგზავრებასთან დაკავშირებით, სწავლებაში ჩამორჩენის აცილების მიზნით, მათვის წამყვან საგნებში დამატებითი მეცადინეობების ჩატარება და მასწავლებელთა მიმაგრება გავლილი მასალის ასათვისებლად.

6. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და საბაკუმ სახლების სამმართველომ (ამხ. პ. თუთერიძე):

— მოსწავლეთა XXXI რესპუბლიკური სპარტაკიადის დებულებით გათვალისწინებულ სპორტის სახეობებში ზონალურ-შერჩევითი და ფინალური შეჯიბრებების მონაწილეთა დასაბინავებლად ქ. თბილისა და რესპუბლიკის სხვა ქალაქებში, დამტკიცებული გრაფიკის შესაბამისად, გამოყოს სკოლა-ინტერნატების საერთო საცხოვრებლები, კვების ბლოკი, შესაბამისი მომსახურე პერსონალი, საჭირო ინვენტარი და მოწყობილობა;

— უზრუნველყოს პასუხისმგებელი თანამშრომლების სადღელამისო მორიგეობა და სკოლა-ინტერნატების საცხოვრებლების საზეიმო გაფორმება.

7. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს სპორტკომიტეტის მომარაგების მთავარმა სამმართველოებმა 1980 წლის მოსწავლეთა რესპუბლიკური სპარტაკიადის საჭიროებისათვის გაითვალისწინონ ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სასწავლო-მეთოდური რესპუბლიკური ცენტრისათვის საჭირო რაოდენობის საწერი, საბეჭდი და ცარცის ქაღალდის, აუტომანქანებისა და მოტორიანი ნავებისათვის ბენზინის, აუცილებელი სპორტული ინვენტარისა და სპორტული ტანსაცმლის გამოყოფა.

8. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. თ. ჩიტაძე) საქართველოს მოსწავლეთა XXXI რესპუბლიკური სპარტაკიადის ჩასატარებლად უზრუნველყოს განათლების სამინისტროსათვის დამტკიცებული ბიუგეტიდან საჭირო თანხების დროული გამოყოფა.

9. საოლქო, საქალაქო და რაიონულმა ოლქების კომიტეტებმა მოსწავლეთა ნაკრებ გუნდებში გააძლიერონ იდეურ-ზეობრივი,

პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობა, მიამაგრონ გუნდებს კო-გადამოყვანა
მორგები და დასახონ კონკრეტული ონისძიებები მონაწილეთა
დისციპლინის განმტკიცებისათვის.

10. ფიზიკური კულტურისა და სპორტის საქალაქო და რაიონ-
ნულმა კომიტეტებმა, ნებაყოფლობითმა სპორტულმა საზოგადოე-
ბებმა მოსწავლეთა XX XI რესპუბლიკური სპარტაკიადის ზონა-
ლურ-შერჩევითი და ფინალური შეჯიბრების ჩასატარებლად გამო-
ყონ საუკეთესო სპორტული ბაზები შესაბამისი ინვენტარით, წეს-
რიგში მოიყვანონ და სახეიმოდ გააფორმონ შეჯიბრების აღგილე-
ბი, მომსახურება გაუწიონ მაღალკვალიფიციური მსაჯებით.

11. გაზეთების „ლელოს“, „სახალხო განათლების“, „ახალ-
გაზრდა კომუნისტისა“ და „მოლოდიოჟ გრუშის“ რედაქციებმა
სისტემატურად გააშუქონ რესპუბლიკური სპარტაკიადის პროგრა-
მით გათვალისწინებული შეჯიბრებებისა და სპარტაკიადების ჩატა-
რების მსვლელობა.

12. აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე კონტროლი
დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილეს
ამს. ზ. ლომიძეს, საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის
მდივანს ამს. ი. ორჯონიძეს და საქართველოს სპორტკომიტეტის
თავმჯდომარის მოადგილეს ამს. ს. ჭაიანს.

**საქართველოს სსრ განათლების საქართველოს ალკა ცენტრა-
მინისტრი** ლური კომიტეტის მდივანი

ო. გინელაძე

შ. შარტავა

**საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან
არსებული ფიზიკური კულტურისა და
სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარე
დ. პერტენავა**

40-1572

გ რ მ ბ ა რ ს ი ს

83-

დადგნილება — ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის მეცნიერების, ტექნიკისა და წარმოების რესპუბლიკური კვირულის ჩატარების შესახებ
გადაწყვეტილება — მოსწავლეთა სამხედრო-პარტიოტული ოწოდისათვის ახალციხის რაიონის პედაგოგიური კოლეგიუმის მუშაობის შესახებ

3

გადაწყვეტილება — „1979 წელს სოციალისტურ შეჯიბრებაში გა-
მარტივებული“-ს ერთანი სრულიად საქართვირო ნიშით რესპუბლიკის სა-
ხალხო განათლების მუშავთა დაფილდოების შესახებ

13

ბრძანება № 831 — ქ. თბილისის 1-ლი მაისის, 26 კომისირის რაიო-
ნების, ქ. ქ. ბათუმისა და ცხინვალის სანატორიულ და სადღელამისო
სკოლამდელ დაწესებულებებში საქართველოს სრ განათლების სამი-
ნისტროს 1979 წლის 7 ივნისის კოლეგიის გადაწყვეტილების შესრულე-
ბის მიმღინარეობის შემოწევის შედეგების შესახებ

28

გადაწყვეტილება — შრომის აუტორიანობისა და მუშაობის ხარის-
ხის ამაღლებისათვის, მეთე ხუთწლედის დავალებათა წარმატებით შეს-
რულებისათვის საგართველოს სრ განათლების სამინისტროს სისტემის
ორგანოებსა და დაწესებულებებში 1980 წელს რესპუბლიკური სოცია-
ლისტურ შეჯიბრების გაშლის შესახებ

33

დადგნილება — ნორჩ შემოქმედთა მე-2 რესპუბლიკური შექრება-
სემინარის შედეგებისა და ვ. ი. ლენინის დაბადების 110-ე წლისთვისად-
ნი მიძღვნილ მე-3 რესპუბლიკური შექრება-სემინარის ჩატარების შესახებ
გადაწყვეტილება — საქართველოს პიონერ-მოსწავლეთა მე-5 რესპუ-
ბლიკური ტურისტული შეჯიბრების შედეგებისა და მე-6 რესპუბლიკური
ტურისტული შეჯიბრების ჩატარების შესახებ

74

ცირкулярное письмо — о требованиях к ведению тетрадей по
русскому языку и литературе в IV-X (X1) классах русских обще-
образовательных школ

78

გადაწყვეტილება — მოსკოვის XXII ოლიმპიური თამაშებისადმი მი-
ძღვნილი საქართველოს მოსწავლეთა XXXI რესპუბლიკური სპარტაკია-
დის ჩატარების შესახებ

92